

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, raznošen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 216 (11.939)

Trst, torek, 11. septembra 1984

Obisk delegacije goriške pokrajine v Sloveniji Ugodna ocena odnosov med sosedi na Goriškem

Predsednik Cumpeta ponovil obvezo pokrajine, da poseže pri pristojnih telesih, da bi Slovenci čimprej dobili globalno zaščito

SANDOR TENCE

LJUBLJANA — Vloga Gorice in njene pokrajine pri obmejnem sodelovanju in v sklopu odnosov med našo deželo in Slovenijo je bila v središču pozornosti včerajšnjega uradnega obiska goriškega pokrajinskega odbora v Ljubljani. Šlo je za pomemben obisk, ki je po eni strani potrdil, da so odnosi med sosedi na Goriškem dosegli zelo dobro stopnjo razvoja, po drugi strani pa odprl še drugim perspektivam sodelovanja v duhu odprte meje, katere pozitivni učinki v Gorici so že zdavnaj pressegli deklarativne namene in prerasli v dejanja.

Tako gosti iz Italije, kot njihovi ljubljanski gostitelji so na razgovorih predvsem poudarili pomembnost osimskih sporazumov, ki lahko tudi v tem trenutku mednarodne gospodarske krize pomenijo konkretno možnost ne samo za iskanje novih oblik ekonomske kooperacije, ampak tudi za sodelovanje na drugih področjih. Delegacija goriške pokrajine, ki jo je vodil predsednik Cumpeta, je imela najprej razgovor s predsednikom

Ljubljanske občinske skupščine Tinom Tomlje, nato jo je sprejel predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj, svoj obisk v Ljubljani pa je sklenila s srečanjem s podpredsednikom slovenske skupščine Jožetom Šušterjem. Pri vseh razgovorih je sodeloval jugoslovanski generalni konzul v Trstu Mirošič, sprejema na sedežu slovenske vlade pa se je udeležil tudi bivši jugoslovanski veleposlanik v Rimu Kosin, ki sedaj predseduje republiškem komiteju za mednarodne odnose.

Teme, o katerih je tekla beseda na razgovorih, so bile vse zelo stvarne in so zajemale vse najpomembnejše aspekte sodelovanja med Gorico in

Slovenijo. Posebno pozornost sta obe strani namenili dokončni izpolnitvi cestnih povezav ter podčrtali nujnost, da pride čimprej do dokončne ureditve mejnega prehoda Štandrež - Vrtojba in do realizacije avtocestne povezave z Razdrtim. S tem v zvezi je predsednik Šinigoj povedal, da je bil načrt za gradnjo tega odseka že predložen v slovenski skupščini in da je obenem zvezna vlada pred kratkim predložila evropski investicijski banki prošnjo za finansiranje omenjenega plana.

Glede gospodarske kooperacije pa je predsednik slovenske vlade in-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na prazniku prijateljstva na Peči Potrjena zamisel o skupnih ZOI 92

GORAZD VESEL

TRBIŽ — Nedeljska ljudska množična manifestacija na Peči, kjer je italijansko - jugoslovansko - avstrijska tromeja (letos je doživela že peto izvedbo) predstavlja trdno podporo za pred meseci javnosti sporočeno skupno željo Furlanije - julijske krajine, Koroške in Slovenije, da predstavijo kandidaturu za zimske olimpijske igre 1992. leta v turističnih krajih ob tromeji. To izhaja tudi iz izjav, ki so jih za naš časnik dali visoki predstavniki oblasti, udeleženi na tej manifestaciji.

»Čez kakšen mesec se bomo pri predsedniku CONI v Rimu Carraru pogovarjali o tej pobudi. Po avstrijskih volitvah, konec septembra, se bodo sestali predsedniki in deželni odborniki za turizem treh sosednjih dežel, regij in republik in svojim olimpijskim odborom posredovali tristran-

ske zahtevo po kandidaturi,« je dejal deželni odbornik za turizem v FJK Mario Brancatti. Dodal je še, da je predsednik CONI Carraro že v Los Angelesu ugodno ocenil ta predlog, izhajajoč iz krize, v katero je zašla olimpijska misel, in upoštevajoč potrebo, da se olimpijske igre kot nujna oblika mednarodnega sodelovanja ohranijo in utrdijo.

Franc Brelih, predsednik skupščine občine Jesenice, ki je bil skupno s svojima kolegoma Anselmijem s Trbiža in Kolposchem iz Podkloštra prejšnji teden pri predsedniku Pertiniju v zvezi s Praznikom prijateljstva in kandidaturo za olimpiado, nam je najprej povedal, da se je več kot polovica pogovora sukala o prijateljstvu in sodelovanju med Titom in Pertinijem. Pertini je visoko ocenil sodelovanje ob tromeji in izrekel pozdrave udeležencem letošnjega Praznika prijateljstva. Ta pobuda ga je do takšne mere navdušila, da je za prihodnje leto napovedal svoj prihod.

»Tudi z naše strani podpiramo zamisel o skupni olimpiadi, čeprav se zavedamo, da zaenkrat kaj takšnega olimpijski pravilnik še ne predvideva. V času boja za turiste so naši kraji s tremi različnimi družbenimi sistemi in njihovo medsebojno odprtostjo kot ponudba prav gotovo zanimivi,« je dejal predsednik skupščine občine Jesenice Franc Brelih. Kar pa zadeva samo angažiranje v tej pobudi je po Brelihovih besedah po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dolar: ni dneva brez rekorda

RIM — Neprekinjena veriga rekordov se nadaljuje: včeraj je ameriški dolar veljal v Italiji ob zaključku borznih operacij 1.839,95 lire, potem ko je tečaj ponoči v New Yorku in zjutraj v Milanu že skoraj dosegel kotacijo 1.845 lir. Njegov vzpon je videti neustavljiv, saj je ameriška valuta samo v drugi polovici leta podrla zapovrstjo kar 17 rekor-

dov v zamenjavi z italijansko liro, od katerih 6 v zadnjih šestih dneh.

Spiro tako nevarne raste dolarskega tečaja (v Italiji se bo na primer zunanjetrgovinski primanjkljaj zato povečal za skoraj 2.000 milijard lir) so se včeraj sestali v Bazlu zastopniki državnih bank »skupine 10« industrijskih držav.

Volilni govor poljskim priseljencem Za Reagana SZ krši sporazume iz Jalte

DOYLESTOWN — Ameriški predsednik Ronald Reagan je na nedeljskem volilnem shodu v Doylestownu (Pennsylvania) posredno obtožil Sovjetsko zvezo, da je kršila jaltski sporazum. S svojo običajno vneto je predsednik takoj prekinil volilni govor, ko je nad glavami poslušalcev poljskega poretka opazil transparent »Obsodite Jalto!«. Njegov komentar transparentu pa je bil vse prej kot diplomatski. »Ne smemo dopustiti, da bi Jalta izrabili za pretvezo tisti, ki so kršili ta sporazum. Jalta jim ni nikoli dala oblasti za nadvlado Poljske in drugih držav Vzhoda.« Že pred mesecem dni je Reagan ob podobni priložnosti izjavil, da ZDA ne morejo sprejeti »delitve Evrope na interesne sfere«.

Nov volilni izpad je seveda Sovjet-

ska zveza sprejela zelo resno in ga najodločneje obsodila. Sam po sebi pa spada med obvezne začimbe ameriškega volilnega golaža. V prihodnjih dneh lahko torej pričakujemo podobne izpade glede baltskih republik in drugih vzhodnoevropskih »podjarmljenih« narodov. V ameriški volilni strategiji mora predsedniški kandidat vzbuditi pozornost enega ali drugega naroda, ki sestavlja ameriški kotel. Ker Reagan ne more prikazati notranje tenzije v odnosih s takimi nacionalnimi skupnostmi, se seveda poslužuje svojega antisovjetizma. V zadnjem obdobju dvori predvsem Poljakom, ki so tradicionalno pristaši demokratske stranke, a so zaradi svojega antisovjetizma dovzetni tudi za Reaganovo zunanjo politiko.

Poslanica evharističnemu kongresu v Mariji Bistrici

Papež pozval katoličane v SFRJ k sodelovanju z vsemi skupnostmi

MARIJA BISTRICA — V Mariji Bistrici, nedaleč od Zagreba je bila v nedeljo sklepna slovesnost hrvatskega nacionalnega evharističnega kongresa, na kateri se je zbralo več deset tisoč vernikov. Na slovesnosti je bil tudi papežev odposlanec, dunajski nadškof kardinal Franz König, srečanje vernikov v Mariji Bistrici pa je bilo obenem tudi zaključek slo-

vesnosti ob 1300. obletnici krščanstva na Hrvaškem.

V Mariji Bistrici so med drugim prebrali poslanico papeža Janeza Pavla II., ki je v njej tudi omenil, da katoliki živijo v Jugoslaviji s pravoslavnimi in protestanci, z muslimani in tistimi, ki niso verniki. Po njegovih besedah prav to dejstvo obvezuje katolike, da z vsemi živijo življe-

nje vzajemnega spoštovanja in razumevanja, iskrenega prijateljstva in sodelovanja.

Podobno so izzvenele tudi besede zagrebškega nadškofa Franja Kuharića, ki je dejal, da Cerkev vzpodbuja svoje vernike v vsaki družbeni in državni skupnosti, da s poštenim delom prispevajo k blagajni celotnega naroda. Slovesnostim v Zagrebu in Mariji Bistrici so prisostvovali številni katoliški dostojanstveniki iz Jugoslavije in inozemstva, predstavniki drugih verskih skupnosti in sabora SR Hrvatske.

Predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi zveznega izvršnega sveta Anto Sučić je v soboto v prostorih hrvaškega izvršnega sveta priredil sprejem za dunajskega nadškofa kardinala Franza Königa in druge cerkvene dostojanstvenike.

Papež si želi v Jugoslavijo

QUEBEC — Kot poroča italijanski tisk je papež Janez Pavel II. v pismu, ki ga je naslovil na jugoslovanske vernike ob zaključku evharističnega kongresa katoliške cerkve izrazil željo, da bi v bližnji bodočnosti obiskal svetišče Marije Bistrice, ko se bo odzval povabilu škofov evharistične konference in ob pripravljenosti državnih oblasti opravil pastoralni obisk v Jugoslaviji.

Z enotnim nastopanjem zajezi hudo krizo v ladjedelnici Sv. Marka

TRST — Številni predstavniki političnih strank, krajevnih uprav in tržaški parlamentarci so se včeraj udeležili javne skupščine, ki so jo delavci tržaške ladjedelnice Sv. Marka sklicali, da bi opozorili javnost o dramatičnem položaju italijanskega ladjedelniškega sektorja in v tem okviru tržaške ladjedelnice, za katero je v teku, že tretjič letos, dopolnilna blagajna. Septembra bodo vpisali vanjo predvidoma 300 delavcev, oktobra 400, novembra pa kar 500, oziroma okrog 60 odst. zaposlenih. Da bi našli izhod iz krize ne le za ladjedelništvo, pač pa tudi za celotno pomorsko industrijo, delavci pozivajo vse socialne in politične sile k čimvečji enotnosti in k združenem boju.

NA 5. STRANI

Spominska svečanost v Bazovici

V nedeljo se je na Bazoviški gmajni zbrala množica, da bi počastila spomin štirih junakov, ki so jih fašistični krvniki tam usmrtili pred 54 leti

Danes uradno odprtje seminarja za šolnike

TRST — V veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu bo danes dopoldne, ob prisotnosti političnih in šolskih oblasti, vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev, uradno odprtje jubilejnega 20. seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem. Seminar prireja tržaško šolsko skrbništvo v sodelovanju z Republiškim komitejem za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije.

Še pred uradno otvoritveno svečanostjo bo pesnik in prevajalec Ciril Zlobec predaval o slovenski knjižni doma in v svetu, po slavnostnih nagovorih pa bo nastopil Koroški oktet. Koncert je omogočil RK za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije.

NA ŠPORTNIH STRANEH

Srečanje o košarki povsem uspelo

S seminarjem o mladinski košarki, z osmimi prijateljskimi tekmami v Dolini in Zgoniku ter z družabnostjo na Gradu sv. Justa se je v nedeljo končalo italijansko - jugoslovansko srečanje v košarki, na katerem so nastopili mladi igralci in igralk iz petih mest severnega Jadrana (Milje, Trst, Benetke, Reka in Pulj). Srečanje je povsem uspelo.

Meblu pokal Bazoviških žrtev

Združena ekipa Meblo je zmagovalec pete izvedbe ženskega odbojarskega turnirja Športnega združenja Sloga za pokal Bazoviških žrtev, ki se ga je udeležilo osem šesterek, pet iz zamejstva, tri pa iz matične domovine.

● Ugodna

NADALJEVANJE S 1. STRANI

formiral svoje sogovornike, da prav v tem času teče v republiški skupščini razprava o dveh pomembnih zakonskih osnutkih. Eden zadeva uvedbo prostih carinskih con na obmejnem področju, drugi pa posodobitev skupnih vlaganj v gospodarstvu. Na srečanju s Šinigojem je tekla beseda še o pripravah na italijansko-jugoslovansko srečanje za preučitev načrta o realizaciji vodne poti Soča - Sava - Donava, ki bo sredi oktobra v Gradežu. Preverili so tudi izvajanje sporazuma o obrambi pred točo in skupnih akcij za zaščito okolja ter potek del za gradnjo sabotinske ceste. Končno pa je prišlo tudi uradno potrdilo, da bo predsednik naše dežele Comelli v kratkem obiskal Slovenijo.

Če je kooperacija na gospodarskem področju dosegla dobro stopnjo razvoja ne moremo tega trditi za kulturne izmenjave. Ta ugotovitev je prišla do izraza zlasti na srečanju z ljubljanskimi upravitelji, na katerem sta obe strani soglašali, da je bilo na tem področju premalo storjenega. Zato so se včeraj domenili za priredbo skupne slikarske razstave ob sodelovanju umetnikov iz Ljubljane, Gorice in Celovca, ljubljanska univerza pa se bo vključila v širšo sociološko raziskavo o obmejnem sodelovanju, za katero je dala pobudo goriška pokrajina.

Ena prevladujočih tem na teh razgovorih so bila tudi odprta vprašanja Slovencev v Italiji. Predsednik Šinigoj je podobno kot vsi ostali ljubljanski gostitelji poudaril, da v Sloveniji zelo pozorno spremljajo življenje slovenske manjšine in podpirajo njen boj za doseg globalne zaščite. Predsednik Cumpeta je dejal, da je to vprašanje celotne italijanske demokratične družbe ter izrazil obžalovanje, da italijanska ustava po skoraj 40 letih še ni rešila tega vprašanja in da teče sedaj parlamentarni postopek tako počasi. Vsekakor bo goriška pokrajina, je še poudaril Cumpeta, spet posegla pri parlamentu in pri drugih državnih telesih, da bodo Slovenci v Italiji čimprej dobili globa'no zaščito.

● Potrjena

NADALJEVANJE S 1. STRANI

trebna previdnost, ker so ZOI v Sarajevu še aktualna in se tudi Beograd poteguje za poletne OI. Zaradi tega bi te kandidature za ZOI leta 1992 marsikdo ne razumel. Pač pa v tem pogledu prepuščamo pobudo deželi FJK in Koroški, ki na tem aktivno delata.

To pa ne pomeni, sodijo Kranjskogorčani, da ob ugodnem izidu ne bi mogli sprejeti nekaterih pomembnih tekmovalnih panog kot so skakanje in tehnične discipline (slalom in veslalom).

»Olimpijske igre pri nas so naravna posledica mnogostranskih oblik sodelovanja ob tromeji, vzpostavljene po moji izvolitvi in z uradnimi obiski v Podkloštru, Beljaku, na Jesenicah in v Tolminu,« je izjavil trbiški župan Vito Anselmi.

»Mi ne pojmujejo meje kot faktorja ločevanja, ampak kot element povezanosti. Na tej osnovi se je porodila ideja o višjih oblikah sodelovanja, kakršne omogočajo prav olimpijske igre,« je še dodal Anselmi.

Na prazniku ob tromeji, ki se ga vsako leto udeleži nekaj tisoč oseb, je vsaka stran v stojnicah ponujala svoje specialitete v hrani in pijači. Za dobro razpoloženje udeležencev na prazniku ni poskrbelo samo lepo vreme, ki je zlasti popoldne, ko se je megla dvignila, omogočalo razgled po sosednjih dolinah in vršaci, ampak tudi valčki in polke narodno-zabavnega ansambla Obzorje, ki ga sestavljajo fantje iz zgornjesavske doline.

PARIZ — Praznik komunističnega glasila Humanité in sočasno zasedanje direktorija socialistične stranke sta pokazala, da so se komunisti in socialisti dokončno razšli in da je dosedanja združena levica vsaj zaenkrat pokopana. Če bi morda v neki obliki spet oživel prihodnje leto zaradi same taktike na zakonodajnih volitvah, je pa tudi samo teoretična možnost.

O vsem tem so se včeraj široko razpisali vsi francoski časopisi, seveda vsak s svojega zornega kota in s svojo dozo zlonamerne škodoželjnosti. Celo socialistom naklonjeni Le Matin je izšel s porogljivim naslovom na prvi strani — Marchais je naredil iz pogreba praznik. Edino glasilo KPF Humanité je celo svojo prvo stran pokrila z ogromno sliko množice in podpisom — zbiranje v Courneuve.

Ni dvoma, da je bilo na tem politično-zabaviščnem srečanju v Courneuve res veliko ljudi, vendar je bila politika nekje bolj ob strani, več je bilo živahnosti v zabaviščnem delu. Baje je vodstvo odklonilo tudi do-

Kljub odložitvi obiskov Honeckerja in Živkova

Bonn ne bo opustil politike dialoga in sodelovanja z vzhodnimi državami

BONN — Za vzhodnonemškimi državnimi in partijskimi voditelji Honeckerjem je zdaj tudi bolgarski voditelj Todor Živkov odpovedal uradni obisk v ZRN od 19. do 21. septembra. Tudi drugo odpoved obiska v dobrem tednu dni je zahodnonemška zvezna vlada obžalovala in predstavniki vlade Sudhoff je izjavil, da Bonn ne vidi nobenega razloga, da bi zaradi dveh odpovedanih obiskov opustil politiko dialoga in sodelovanja z vzhodnoevropskimi državami.

Bonski politični krogi poudarjajo, da ne gre dramtizirati položaja, zlasti še, ker je zahodnonemški veleposlanik v Sofiji dobil uradna zagotovila, da ne gre za preklic, ampak za preložitve obiska. Sofija je utemeljila odpoved obiska s sedanjim mednarodnim položajem. Med Bonnom in Sofijo so različna mnenja, kar zadeva nameščanje raket v ZRN. K temu je treba pristeti razpravljanje v zahodnonemški javnosti, češ da jaltški sklepi ne veljajo in bližnje jesenske manevre NATO. Kljub temu so v Sofiji pripravljeni na pogo-

vore za določitev novega datuma obiska. Vsi ti razlogi pa niso prepričali diplomatskih krogov v Bonnu, ki menijo, da je Živkov prav tako kot Honecker odpovedal obisk zaradi pritiska iz Moskve. Spriči skoraj zanesljive ponovne izvolitve Ronaldia Reagana za predsednika ZDA, sodijo v Bonnu, si prizadeva Sovjetska zveza ohraniti popolno nadzorstvo nad odnosi med Vzhodom

in Zahodom in preprečiti kakršnekoli nezaželene signale iz svojega tabora.

Sofija se sklicuje na sedanjí mednarodni položaj, ko utemeljuje odpoved obiska Živkova. Na dvostranske odnose z Bonnom se ne more sklicevati, ker med državama praktično ne obstajajo kakšni resnejši problemi. Sklicevanje na mednarodni položaj je očitno usklajeno s stališči varšavskega pakta.

Bonski uradni krogi na čelu z zunanjim ministrom Genscherjem poudarjajo, da ni razlogov za živčnost. Vsi običajni stiki in kanali za dialog so ostali odprti. Tako se je včeraj nadaljevala v Stockholmu konferenca o varnosti in razorožitvi, ki je v sedanjem trenutku najpomembnejši forum za pogovore med Vzhodom in Zahodom. Zunanji minister Genscher je ob tej priložnosti pozval države udeleženke, naj si prizadevajo praktično ukrepati za krepitev zaupanja v Evropi. Napredek v Stockholmu bi lahko zboljšal napeto stanje v odnosih med blokoma. Na prvih dveh zasedanjih stockholmske konference so bila pojasnjena različna stališča. Zdaj je prišel čas, da začno udeleženci konference obravnavati bistvene zadeve, je dejal Genscher, ki se bo na robu jesenskega otvoritvenega zasedanja generalne skupščine OZN sestel s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom in verjetno tudi z vsemi drugimi zunanjimi ministri držav članic varšavskega pakta.

Hkrati poudarja zvezna vlada v Bonnu, da se je na splošno njena politika dialoga lani in zlasti po prekinitvi ženevskih raketnih pogajanj vsekakor uveljavila. Ta politika je zlasti občutno zboljšala odnose med nemškimi državama in omogočila nadaljnje olajšave za ljudi. Zato ima zvezna vlada vse razloge, da tako politiko nadaljuje. Poleg tega so vsi pogovori v zadnjem času brez izjeme pokazali, da se vse vzhodnoevropske zaveznice Moskve, včevši NDR močno zanimajo za nadaljevanje dialoga z Bonnom in z zahodnimi državami.

Vladni krogi v Bonnu sodijo, da je najnovejša odpoved ponoven dokaz, da Sovjetska zveza zahteva od svojih zaveznikov, da natanko sledijo njeni liniji vračanja pomembnejših stikov z Zahodom — vsaj do izvolitve novega ameriškega predsednika. Ali bo morebitni sestanek Gromika z Reaganom kaj spremenil, je drugo vprašanje.

Predstavniki Kohlve koalicijske vlade so tudi izkoristili odpoved Todora Živkova kot dokaz, da glasne razprave in neprijetne izjave nekaterih uglednih konservativnih politikov iz vladnih vrst pred Honeckerjevim obiskom niso bile vzrok za odpoved obiska vzhodnonemškega voditelja. Po vladnem mnenju je odpoved obiska iz Sofije spodbila mnenje socialdemokratske strokovnjaka za varnostna in razorožitvena vprašanja Egona Bahra, ki je dejal, da se je Honecker sam odločil.

BOŽIDAR PAHOR

Dolga pastoralna pot po Kanadi Papežev šesti obisk na ameriški celini

QUEBEC — V polmilijskem Quebecu, zibe'ki severnoameriškega krščanstva je papež Pavel II. v nedeljo začel svoj 12-dnevni pastoralni obisk v Kanadi, ki na svojih tleh še nikoli doslej ni gostila kakega vatikanskega poglavarja. V tej, po površini drugi državi na svetu s komaj 25 milijoni prebivalcev, so katoliki v manjšini (44 odstotkov), medtem ko so prav v pokrajini Quebec v skoraj popolni večini (92 odstotkov), zato je značaj papeževega obiska izrazito pastoralni.

Po uradnem sprejemu na letališču, kjer so ga pričakali predstavniki oblasti in so zagnale salve iz 21 topov, kot je ob prihodu najuglednejših državnikov v navadi, se je papež srečal z množico popoldne na univerzitetnem stadionu. Tri ure dolgi maši je sledilo več desetisoč vernikov, v homiliji pa je Janez Pavel II. govoril o razmerju med vero in sodobno

kulturo, ki da druga drugo ne izključujeta. Nasprotno, je poudaril papež, v hitro spreminjajoči se družbi je nujno iskati novo kulturo ob zvestobi krščanskim načelom ameriških prednikov, treba je poiskati pot integracije med modernostjo ameriške družbe in njenim globokim humanizmom.

Med drugim potovanjem proti Kanadi se je papež v letalu pogovarjal s skupino tridesetih novinarjev o najbolj aktualnih temah cerkvene doktrine in mednarodnih odnosov: o težavah pri dialogu z marksističnimi vladami, o tako imenovani osvobodilni teologiji, o usodi duhovnikov-ministrov v Nikaragvi in o možnostih njegovega obiska na Kubi. Veliko vprašanj pa je bilo tudi na račun nasprotovanja in protestov, ki so jih pred njegovim obiskom v Kanadi priredile tamkajšnje katoliške feministke.

Nekoliko več optimizma na zagrebškem velesejmu

ZAGREB — Na otvoritvi Zagrebškega jesenskega velesejma, na katerem sodeluje 1800 domačih in več kot 1360 tujih razstavilavcev iz 66 držav, je v nedeljo govoril podpredsednik ZIS Janez Zemljarič. Tudi on je omenjal optimistične podatke o uresničevanju ekonomske stabilizacije ter med drugim povedal, da realno pričakujejo, da bo Jugoslavija letos ustvarila za 600 milijonov dolarjev presežka v plačilni bilanci. Prav tako bo letošnje leto prvo, v katerem bodo odplačila konvertibilnega dolga presešla nove zadolžitve, prihodnje leto pa se bo dolg zmanjšal. Takšna gibanja omogočajo oblikovanje in uresničevanje bolj dolgoročne strategije normaliziranja likvidnosti Jugoslavije v tujini, je dejal podpredsednik Zemljarič. (dd)

Proslave na Visu

VIS — V nedeljo je bila na Visu zaključna proslava 40-letnice prihoda tovariša Tita, politbiroja CK KPJ, predsedstva AVNOJ, vrhovnega štaba in zavezniških misij na otok Vis. Odkrili so spomenik (ob tem je spregovorila predsednica ZIS Milka Planinc), na ljudskem zborovanju pa je bil slavnostni govornik predsednik predsedstva CK ZKJ Ali Šukrija.

S Titovim prihodom je Vis postal mesto, s katerega so vrhovni poveljniki in štab vodili odločilno bitko za osvoboditev države, hkrati pa glavna pomorska baza partizanske mornarice.

Predsedstvo ZK Slovenije o položaju žensk

LJUBLJANA — Na včerajšnji seji predsedstva CK ZK Slovenije so med drugim razpravljali o ekonomskem in političnem položaju žensk. Ne zato, so poudarili, ker bi bile ženske posebna kategorija, ki bi jo izločali iz položaja delavcev na splošno, temveč zaradi podatkov, po katerih je največ žensk zaposlenih v industrijskih vejah, v katerih so najnižji osebni dohodki.

V razpravi so večkrat omenili, da ne bi smeli dovoliti tendenc, naj bi se ženske spreminjale v nekakšno rezervno delovno silo ali bi jim zmanjševali pravice, značilne sicer za samoupravno družbo. Omenili so tudi, da v politiki omejevanj ne bi smeli pozabiti na žensko-mati, na njene obveznosti in na družbeno skrb za otroke oziroma družino. Ves problem pa je seveda tesno povezan s položajem delavca nasploš oziroma z uresničevanjem politike stabiliziranja gospodarstva.

Razhajanja med socialisti in komunisti

Francoska združena levica za sedaj pokopana brez upov

voljenje za okroglo mizo, ki jo je predlagal komunistični tednik Revolution. Ves politični poudarek je bil torej le v govoru, ki ga je imel z odra glavne scene član politbiroja in direktor Humanitéja Roland Leroy, z zaledjem politbiroja na odru, pri čemer sta v znamenju enotnosti sedela v prvi vrsti skupno Georges Marchais in Charles Fiterman. Leroy je sicer ob koncu pozval k ponovnemu zbiranju ljudske levice proti desnici, toda ves njegov govor je bil v bistvu ostra kritika prejšnje in zlasti sedanje socialistične vlade, češ da problemi ne dopuščajo nobene strpnosti in da je potrebna drugačna poli-

tika. Našel je sicer nekaj pridobitev iz obdobja skupne leve vlade vendar menil, da so imeli komunisti svoje resne pripombe že v času Mauroyeve vlade, še bolj pa je ta razlika prišla do izraza ob nastopu Laurenta Fabiusa, ki je baje dal komunistični partiji na njena vprašanja zelo nejasne odgovore, zaradi česar je bilo nujno, da so komunisti iz vlade šli. Tudi sedanjí razvoj potrjuje, da je bila ta odločitev pravilna, je sodil Leroy, ki je sploh znan kot eden tistih v vodstvu KPF, ki ni naklonjen zvezi s socialisti.

Socialisti so na sočasnem zaseda-

nju direktorija svoje stranke vzeli to ločitev komunistov, o kateri je govoril že dan prej tudi Georges Marchais na televiziji, na znanje, seveda s podobnimi očitki, češ da so za razkol krivi komunisti. Glavni urednik dnevnika Le Matin, ki je sicer blizu vladi, je svoj današnji komentar opremil z značilnim naslovom — konec mita o enotnosti — v katerem je pribil, da je morda celo bolj stvarno spoznanje brez utvar. Seveda pa novi položaj postavlja tudi vprašanje, ali bodo zdaj socialisti šli v iskanje svoje razširitve na desno oziroma vsaj v center. Socialisti sami tega še ne delajo javno, se pa težnje ču-

tijo, celo pri samem Mitterrandu. Zato so včeraj v vrhovih desne opozicije že odgovorili. Tako Bernard Pons kot zlasti še Raymond Barre v imenu UDF sta vsako tako razširjanje odločno zavrnila. Barre je celo opozoril proti slehernemu zapeljevanju s strani socialistov... Konservativni Figaro pa je komentiral, češ da bo pri tej politični igri največ izgubil sam Mitterrand, ki je nekoč zaupal zvezi s komunisti. Njegov premier Laurent Fabius kljub vsemu svoj program vztrajno nadaljuje in treba je ugotoviti, da je kljub vse hujšim socialno - gospodarskim zagatam zaradi novih odpuščaj delavcev, v najnovejšem času naletel na delno odpiranje pri sindikatu CFDT in CDC, to je pri levičarsko demokratičnem sindikatu delavcev in pri elitističnem sindikatu kadrov, medtem ko se, jasno tudi zaradi novega položaja KPF, odnos s sindikatom CGT vse bolj zaostre. Strpnost problemov in strpnost v politiki sta si sicer nasprotna, včasih si pa tudi sekundirata.

BOGDAN POGAČNIK

Deželno posvetovanje o izseljenstvu

VIDEM — Tretja deželna konferenca o izseljenstvu in predvsem organizacijska vprašanja so pred kratkim bila v središču pozornosti v Vidmu na srečanju med deželnim odbornikom Antoninjem in predstavniki izseljenških organizacij. Slovenske izseljence je zastopil Walter Drešig.

Novost tretje konference, ki jo bo dežela priredila v teku 1985. leta, je v tem, da bo sledila vrsti srečanj z izseljenci, kar naj bi prispevalo k opredelitvi osnovnih tem, ki jih bodo pretresli na konferenci. Ker pa bi taka srečanja pomenila veliko organizacijsko in finančno breme za prireditelja, bo deželna uprava v prihodnjih mesecih sklicala prvo srečanje predsednikov organizacij in združenj izseljencev F-JK iz vsega sveta.

Na srečanjih bodo delovne skupine obravnavale vprašanja posameznih geografskih področij, kjer živi gospodarska emigracija. Pripravila bo tudi gradivo, ki bo služilo kot osnova za nadaljnjo razpravo med izseljenci v tujini.

Turistični rekord v Jugoslaviji: ali je to uspeh ali Pirova zmaga?

KOPER — Po podatkih zveznega statističnega zavoda je bil obisk tujih gostov v Jugoslaviji v prvih sedmih mesecih letos rekordno visok. V tem času je bilo v Jugoslaviji 21,6 milijona turističnih prenočitev — za 17 odstotkov več, kot jih je bilo v prvih sedmih mesecih lani in za 3,2 odstotka več, kot jih je bilo v enakem obdobju doslej rekordnega leta 1981. Zlasti močno se je povečal obisk gostov iz Velike Britanije, Italije, Češkoslovaške in Francije. Precej manj pa je bilo (po podatkih za prvo polletje) sicer najštevilnejših Zahodnih Nemcev: kar za 7,3 odstotka manj kot v prvem polletju leta 1981.

Takšni so torej podatki o fizičnem obsegu turističnega prometa v Jugoslaviji. Podobni trendi kot v prvih sedmih mesecih se bodo po vsej verjetnosti nadaljevali tudi v septembru in oktobru. Doseženi fizični rekord pravzaprav ne pomeni velikega presenečenja, je pa spričo letošnjega znatnega upada turističnega obiska v nekaterih pomembnih evropskih turističnih deželah (zlasti v Italiji, Avstriji in Švici) vsekakor pomemben uspeh.

Tudi glede gibanja fizičnega obsega obiska so bili letos spomadi številni turistični delavci dokaj skeptični. Vendar so se uresničile napovedi, ki jih je bilo mogoče zbrati na letošnji mednarodni berlinski turistični borzi. Takrat je potovalna agencija ADAC Reise (agencija največjega zahodnonemškega avtomobilističnega kluba) med dobitnike letošnje sezone na prvo mesto postavila Jugoslavijo, kar se je povsem uresničilo. V nobeni drugi evropski turistični deželi namreč do letos niso dosegli niti približno takšnega fizičnega povečanja obiska (četudi so takšne ugotovitve zelo relativne). Niso pa se uresničile napovedi o obisku iz ZRN, kar je posledica znanih

kasnejših dogodkov v tej državi (množičnih stavk in socialne negotovosti).

Ko bi fizičnim gibanjem vsaj približno sledili tudi finančni rezultati, bi bilo z jugoslovanskim turizmom vse v najlepšem redu. Tako pa lahko le ponavljamo stare ugotovitve o razprodaji in o tem, da je jugoslovanski turizem kot gospodarska panoga odvisen od zakonitosti dogajanja na tujih tržiščih, da pa se na teh tržiščih ne ravna kaj dosti po logiki tržnega obnašanja.

Redke so izjeme: med njimi velja omeniti zlasti Portorož, ki z višjimi cenami in manj spektakularnimi odstotki fizičnih povečanj dosega praviloma boljše finančne rezultate kot območja, ki se vedno znova odločajo za razprodaje. O tem, ali je letošnji jugoslovanski statistični rekord uspeh ali prejkone Pirova zmaga, bo več slišati v jeseni.

Na obzorju pa se kaže nova nevarnost: spanje na lovorikah odstotkov. Razprodaje in iz tega izhajajoči čudoviti indeksi so namreč lahko tudi nič drugega kot svojevrsten alibi za nesposobnost, neznanje in nedelavnost nekega gospodarskega sistema in ljudi v njem.

VITKO KOGOJ

TRBIŽ — Avtonomna turistična ustanova za Trbiž in Nevejsko sedlo je izdala propagandno brošuro z naslovom: Trbiž okno na Evropo, F-JK, Slovenijo in Koroško. Na prvih straneh so zastave treh sosednjih držav, publikacija pa je namenjena turistom italijanskega, nemškega in angleškega jezika. Brošura objavlja bogato slikovno gradivo in opis zanimivih izletov v kraje, ki ležijo na tem območju in ponujajo zabavne, športne in kulturne manifestacije.

Kako so Tirolci slavili 175-letnico oboroženega upora

INNSBRUCK — Proslava 175-letnice oboroženega upora tirolskih kmetov pod vodstvom Andreasa Hoffnerja proti Napoleonovim vojakom, ki je bila v nedeljo v tem mestu pod geslom »ena Tirolska« (prisostvovali so ji predsednik republike Kirschläger, kancler Sinowitz in predsednik Južnega Tirola Silvius Magnago, vodja južnotirolske ljudske stranke) je bila dokaj protitalijansko obarvana. Meranski »schützni« so v sprevedu nosili bodočo žico, ki naj bi simbolizirala razkosanost Tirolske. Ko so »schützni« korakali mimo tribune, so s hiš spustili transparent Proč od Italije.

Italijanski tisk umirjeno reagira na šovinistične in aneksionistične težnje enega dela skrajnežev in poudarja potrebo po urejanju odprtih vprašanj med narodnostima.

Pri tem gotovo ne pozablja, da je bila podobna manifestacija ob 150-letnici upora uvod v večletno oborožen spopad, ki se je zaključil 1969. leta s sprejetjem znanega paketa, v katerem so podrobno opredeljene pravice Nemcev živčih v Italiji.

Pomorski krst v Piranu

PIRAN — Okrog 160 učencev prvošolcev — srednje pomorske šole v Piranu je v nedeljo »preživel« pomorski krst. Gre za običaj, dogodek, kateremu se nobeden od mladih oziroma bodočih pomorščakov ne sme izogniti.

V Piranu so pomorski krsti postali tudi turistična zanimivost, ki poleg številnih domačinov na ulice Pirana ob tej priložnosti vedno privabi tudi veliko tujcev. Tako je bilo tudi tokrat, ko je skupina 160 »sužnjevc« v spremstvu prav tolikih gusarjev in drugih spremljevalcev krenila z Bernardina v Piran na Tartinijev trg. Le Neptun s kočijo se je popeljal do Portoroža. Bodoči pomorščaki so krst doživeli na Tarti-

nijemem trgu in postali — mornarji. Krščeni, zaenkrat. Pravi bodo, ko bo za njimi nekajletno šolanje...

D. G.

PORTOROŽ — Turistične zmogljivosti v Portorožu pomaga zdaj polniti tudi kongresna sezona. V avditoriju se je začel še en mednarodni kongres, ki ga je pripravil inštitut za hidrotehniko gradbene fakultete iz Beograda ob pomoči mednarodnega združenja za raziskovanje hidraulike in Iskre delte. Kongresa, ki je predvsem namenjen uporabi računalnikov v hidrotehniko, se udeležuje 250 znanstvenikov iz 30 držav.

Odlok o zaščiti izvira Rižane

KOPER — Nedavno onesnaženje pitne vode na izviru v Rižani (k sreči) zdravju ni bilo škodljivo. Voda v vodovodnih ceveh je bila higiensko vseskozi neoporečna, prekuhanje pa je bilo ljudem priporočeno bolj kot preventivni, ne nujni ukrep, smo slišali na seji koprškega izvršnega sveta, ko so obravnavali onesnaženje izvira Rižane. Zdaj je praktično povsem jasno, da je bil za onesnaženje izvira največji krivec lastnik prasičje farne, katerega bodo prijavili javnemu tožilstvu v Kopru. V razpravi na izvršnem svetu pa je bila sprožena še vrsta vprašanj o tem, kako so pristojne službe sploh dovolile gradnjo hleva za prasiče na območju v bližini izvira, kako in zakaj je zatajilo informiranje o (k sreči manjšemu in nenevarnemu) onesnaženju, če je res, da je hlev črna gradnja

(pojasnjeno je bilo, da to zdaj ni) itn.

Čani IS so po dokaj dolgi in temeljiti razpravi sklenili, da bodo v najkrajšem času v občini sprejeli začasni odlok o oblikovanju varovalnih pasov na območju izvira Rižane. S tem in posledicami odloka (tudi za kmetijsko proizvodnjo, gradnjo infrastrukturnih objektov, zlasti pa kanalizacije) bo treba temeljito seznaniti tudi občane na področju KS Rižana, Dol - Hraštovje in Kubed, ki »gravitirajo« na izvir. Slišati je bilo tudi oceno, da bo treba dolgoročno poskrbeti za preselitev prasičje farne z neustrezne lokacije. Mnogi občani, na redni seji pa tudi predsedstvo konference SZDL Koper, so ocenili, da informiranje o onesnaženju vode ni bilo učinkovito.

D. G.

V soboto in nedeljo na Krasu

Praznik terana in pršuta

SEŽANA — Podjetje Timav in krajevna skupnost štanjel organizirata v soboto in nedeljo, 15. in 16. septembra tradicionalni praznik terana in pršuta, ki bo letos že trinajstič zapovrstjo v Kobjeglavu in Tupelčah.

Z otvoritvijo treh razstav se bo zvečer v soboto pričel tradicionalni program. Pospeševalci TOK Vinakras Sežana so pripravili razstavo kmetova knjižnica nekoč in danes. Material za razstavo so poiskali po kmetijah, ki imajo še veliko takega gradiva, pri strokovnih knjižnicah in Kmetijski šoli v Novi Gorici. Razstava bo dala pregled v slovensko kmetijsko literaturo od njenega nastanka pa vse do danes. Namen razstave je tudi, da bi znali staro strokovno literaturo pravilno vrednotiti in ne dopustiti, da bi jo uničil zob časa. Tako bo na enem mestu zbran ves material, ki ga ponuja slovenski knjižni trg. Kmetovalci bodo imeli možnost, da kupijo strokovne knjige, ki jih izdaja založba Kmečki glas.

S sodelovanjem sežanske Male galerije bodo s slikarsko razstavo predstavili: Sežančana Miro Kranjec in Janko Kastelic, Stojan Zafred iz Divače in domačin Peter Rehar. S proizvodnim programom kmetijskih strojev, ki omogočajo kvalitetnejšo obdelavo zemlje in večji pridelek, se bo predstavila Tovarna Krasmetal iz Sežane, ki je za občinski praznik sežanske občine položila temeljni kamen za nove prostore. Otvoritev razstav bo popestril bogat kulturni program, v katerem sodelujejo moški pevski zbor in kulturna skupina iz Štanjela.

Zvečer bodo izbrali kraljico Terana 84. Ta izbira ni izbira lepote, ampak si ta naslov

osvoji tista kmečka žena ali dekle, ki največ zna o pridelovanju grozdja in pridelavi refoška. Zvečer bo za zabavo igral ansambel Prizma.

V nedeljo se bodo zbrali kooperantje TOK Vinnakras Sežana na tradicionalnem vsakoletnem srečanju, na katerem bodo obravnavali problematiko s svojega področja. Slavnostni spreved okrašenih kmečkih voz, deklet v kraških narodnih nošah, lipiške kočije s kraljico terana, in pihalnim orkestrom iz Divače bo krenila na pot ob 15. uri. Sledila bo podelitev nagrad najboljšim pridelovalcem grozdja in najlepše okrašenim vozom. Za smeh in dobro voljo bo poskrbel povezovalac programa Giovanin. Novost tega praznika je velika denarna tombola, ki jo organizira Strelska družina Svoboda iz Senožet, na kateri bodo dobitki v skupni vrednosti sto starih milijonov dinarjev, prva tombola pa bo znašala polovico te vsote. Zvečer bo za zabavo igral ansambel Dobri znanzi, vstop na plesišče bo prost.

Poleg pršuta in terana bo prireditelj poskrbel še za ostalo kraško kulinariko. Pripravljene bodo kraška jota, domače klobase, kuhani in pečeni štruklji in seveda domači kruh. Novost te prireditve so tudi stojnice, na katerih bodo prodajali spominke in izdelke domače obrti. Prvič bo tu predstavljena kraška narodna noša v miniaturni v obliki spominka.

Marsikaj zanimivega se bo torej dogajalo na letošnjem 13. prazniku terana in pršuta v Kobjeglavu in Tupelčah.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Ob izidu zanimive knjige pri koprski Lipi

Ali so bili Etruščani zares Slovani?

KOPER — Koprška založba Lipa bo predvidoma sredi septembra predstavila knjigo s tem naslovom, avtorja pa sta Koprčan Ivan Rebec in Novogoričan Anton Berlot. Njuno vnašanje povsem nove, slovanske komponente v etruskologijo bo nedvomno mnogo prispevalo k osvetlitvi zgodovine starega veka ter kulturne in civilizacijske vloge Etruščanov in drugih zaslužjenih narodov na ozemlju nekdanjega rimskega imperija. Pred izidom knjige se je eden od obeh avtorjev, Ivan Rebec rad odzval povabilu na pogovor.

Najprej, kaj te je napotilo, da si se lotil tako zahtevne naloge, kot je proučevanje zgodovine naroda, ki je živel pred dolгими stoletji v naši neposredni bližini in tudi v naših krajih?

Antična zgodovina me je zanimala že od mladih nog, eden izmed neposrednih vzrokov pa je bil dogodek, ki sem ga doživel v svojem rojstnem kraju Ilirski Bistrici. Malo pred začetkom druge svetovne vojne smo se s prijatelji šli arheologe in po našključju odkril v kraju Strašca žaro s pepelom in še neke predmete, ki so jasno pričali, da gre za staroslovansko naselbino. Ko se je to razvedelo, so me karabinerji aretirali, češ da sem oskrnil naselbino starih Rimljanov. To me je še bolj podžgalo, da sem začel »požirati« zgodovinske knjige ter ugotavljati razne nelogičnosti zgodovinarjev, ne samo glede preselejevanja narodov, temveč tudi glede naselitve Slovencev in slovanskih na-

rodov v VI. in VII. stoletju našega štetja. Nesporemljiva je na primer trditev o »prihodu« Rimljanov v naše kraje, saj so le-ti potrebovali nad 300 let, da so si pokorili avtohtona plemena. Tako slavne rimske ceste sploh niso bile rimske, saj so jih pred njimi zgradili Iliri. Več kot štiri desetletja sem trdo delal, da sem zbral vse potrebno gradivo za knjigo, medtem sem se naučil latinščine in deloma grščine, da sem lahko bral dokumente v izvirniku.

Kako sta se našla z Berlotom?

Na Berlota me je opozoril pokojni Srečko Vilhar. Takoj sva našla stične točke in se pogovorila o delitvi dela, jaz zgodovino, on pa dešifriranje napisov. Hitro sva tudi ugotovila, da

je področje izredno obširno in da bi zahtevalo timsko delo. Žal pa sva ostala osamljena, v stalnih težavah s sredstvi in tudi večinoma brez moralne podpore. Kljub vsemu sva vztrajala, čeprav so naju postrani gledali kot amaterskega zgodovinarja in kriptologa.

V najstarejših virih o izvoru Etruščanov se resničnost prepleta z domišljijo in tudi mnenja o priselitvi in avtohtonosti so deljena?

Po starih grških in tudi po latinskih virih so živel Etruščani na Apeninskem polotoku in v Sredozemlju od nekada. Med posamezniki, ki trdijo nasprotno, je pomembnejše ime le Herodot, toda tudi on zahaja v protislovja v svoji tezi, da so Etruščani

živel v Lidiji (Mala Azija) in da jih je od tam pregnala lakota na Apeninski polotok. Osebnostno zagovarjam avtohtonost in v knjigi posredujem tudi dokaze.

Zgodovinarji razmeroma malo pišejo o relaciji Raseni - Etruščani in tudi o relaciji Etruščani - Iliri in drugi takrat živeči narodi in plemena?

Z Berlotom meniva, da so se Etruščani prvotno imenovali Raseni in da je to ime slovanskega izvora. Pozneje, ko so se povezali z Rimljani in si delili oblast, je nastala beseda Romani et Ruschi. Zaton Etruščanov se je začel leta 295 pred našim štetjem, ko so Rimljani v bitki pri Sentinu poklali 100 tisoč njihovih mož in 348 voditeljev ter si razdelili njihova ozemlja. Konec je bilo tudi skupnega imena. Etruščani so se začeli zatem pomikati proti severovzhodu in na Balkan. Menim, da so Etruščani, Iliri, Veneti in drugi takrat v teh krajih živeči narodi in plemena nam sorodni, kar dokazujejo tudi številni predmeti, ki so jih našli ob arheoloških izkopavanjih v Sloveniji.

Glavna uganka v etruskologiji je še zmeraj jezik in tu se srečujemo s številnimi protislovnimi ugotovitvami pri dešifriranju napisov. Kaj je bistvo Berlotove metode in ali imata za svojo slovansko hipotezo oporo tudi v značilnostih izpokanih spomenikov?

Z Berlotom sva proučila vse metode razvozlavanja etruščanskih napisov vseh pomembnejših etruskologov. Ugotovila sva, da v teh metodah ni lo-

gike, saj gre le za osamitev posameznih besed, ki so se kot vrtniki pojavili v izvirnem etruščanskem jeziku. Prav tako sva ugotovila, da etruščanski jezik, ni podoben razen slovanskemu nobenemu današnjemu živemu niti izumrlim antičnim jezikom. Berlot je vzel za etimološko osnovo slovansčino, sestavil abecedo in se pri dešifriranju posluževal branja z desne proti levi in obratno. Glede kulturnih spomenikov in tudi glede jezikov nas zgodovina uči, da so se vplivi prepletali in da nam posameznosti ne smejo zamagljati celote. Etruščanska kultura je izvirna in za to imamo polno dokazov. Naj omenim samo dva: Etruščani so ustvarjali kipe iz žgane gline (Rimljani in Grki so jih klesali) in barve na freskah, ki nimajo nobene zveze z Grki in so se čudovito ohranile vse do današnjih dni.

Že pred izidom knjige so se pojavila ostra, sem pa tja tudi žaljiva oporekanja vajinim trditvam in domnevam?

Že večkrat sva rekla, da gre samo za prispevek k osvetljevanju antične zgodovine ter za upoštevanje dešifriranja napisov na slovanski osnovi, ki so jo prezrli. Ne izključujeva tudi spodsrljavev, kajti kdor dela, se lahko tudi zmoti. Naj bo ta knjiga v nekem smislu tudi izziv etruskološki znanosti in zadovoljna beva, če nam bo kdo z argumenti dokazal nasprotno.

I LJUBAN OMLADIČ

Zara s pepelom v arheološkem muzeju v Grossettu (478 pred našim štetjem). Berlotova razlaga napisa: NV Y NEJ TPE USA (K njej drsi duša)

Spominska svečanost na Bazoviški gmajni ponovno izpričala naše narodnostne pravice

Letošnja spominska svečanost na Bazoviški gmajni ob 54. obletnici ustrelitve junakov Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča je potekala skromno in zbrano. Za spoznanje skromnejša je bila morda tudi množica, ki se je zbrala pred spomenikom in prisluhnila priložnostnim govorom. In marsikdo je tokrat tudi občutil, da ni bilo petja, ki je od vedno najbolj pristen izraz čutenja naše narodne duše.

Kljub temu pa je bilo v nedeljo čutiti med zbrano množico močnejši utrip kot marsikdaj prej. Preveval jo je duh goriškega Travnika in protifašistične manifestacije na bazovskem trgu v odgovor na škvalistični predvolilni pohod. In prevečalo jo je vse bolj občuteno spoznanje, da zahteva pot uveljavljanja naših narodnostnih pravic še veliko naporov, odločnosti in predvsem enotnosti. V ljudeh narašča nezadovoljstvo zaradi zavlačevanj pri obravnavanju osnutka globalnega zaščitnega zakona in številnih primerov grobe prežiranja naših zahtev. Kako je mogoče, da moramo po petih desetletjih od zločinskih dogodkov na Bazoviški gmajni še vedno terjati najosnovnej-

še pravice in požirati dan za dnem neštete krivice, je bilo slišati med ljudmi, ki so se prišli v nedeljo pokloniti spominu junakov, padlih zato, da bi se našemu narodu odprla svetlejša prihodnost. Marsikdo je tudi povedal kakšno pikro na račun tržaških upraviteljev, ki kažejo vedno manj poslušnosti za manjšinske probleme, kot dokazuje primer tabel s samo italijanskimi napisi slovenskih vasi. »Š kakšno vestjo lahko odbornik Trauner očita, da je mazanje italijanskih tabel dejanje, ki ne prispeva k zblizanju in mirnemu sožitju,« je pripomnil starejši možki. »Je mar načrtno preziranje slovenskega prebivalstva pri nameščanju tabel prispevek k zblizanju?«

Sicer pa se odnos večine do naše narodnostne skupnosti še vedno žal odraža na način, ki so mu bili nekateri priča med samo nedeljsko svečanostjo. Dva mlada karabinerja, o katerih so sicer povedali, da sta le nekaj dni v našem mestu, sta pred pričetkom svečanosti med sabo komentirala: »Kaj pravzaprav želijo ti Slovani? Zakaj ne gredo v Jugoslavijo?« Menimo, da je vsak komentar o dogodku odveč.

Takšen odnos je treba spremeniti. Pravo sožitje ne more mimo medsebojnega poznavanja in spoštovanja. In v teh ugotovitvah je tudi smisel takšnih spominskih obredov, kakršen je bil v nedeljo, kot vsako leto, v Bazovici. Te zahteve so bile poudarjene tudi v priložnostnih govorih. Svečanost je odprla mlada domačinka Saška Metlika. Za njo je spregovoril v imenu SSK Slokar, ki je poudaril, da mora biti spominska svečanost priložnost, da se zamislimo v današnje stanje naše narodnostne skupnosti. »Ne samo, da nas je vsako leto manj — število vpisov v vrtnice in osnovne šole pada — tudi podoba našega ozemlja se nezadržno spreminja, je dejal Slokar. Razlaščenje se širi nasilno in odkrito v imenu tehnološkega in socialnega napredka z gradnjo in načrtovanjem megastruktur in zahrbtno, nevidno z diktiranjem urbanističnega in prostorskega razvoja. Vse to se dogaja brez nas, mimo nas, v resnici proti nam, načrtno, dosledno.« Vsemu temu se lahko zoperstavimo le z večjo pogodbeno močjo ali politično težo, kar pa je mogoče doseči le z večjo enotnostjo, kakršno je dokazala Gorica.

Na goriško manifestacijo se je skliceval tudi Ugo Poli, ki je govoril v imenu VZPI-ANPI in poudaril, da mora biti dostojanstveni in miroljubni goriški nastop Slovencev zgled, iz katerega je treba črpati sile in pogum za doseg pravic, ki jih mora demokratična Italija priznati naši narodnostni skupnosti. Poli je tudi poudaril pomen kulture sožitja, ki je ni mogoče doseči brez vzajemnega poznavanja in spoštovanja.

V imenu Odbora za proslavo bazoviških žrtv je na koncu spregovoril Odo Kalan, ki je orisal pomen proslavljanja štirih junakov in zavrnil teorijo, češ da so take manifestacije škodljive, ker oživljajo in spodbujajo mržnjo med ljudmi. Takšno gledanje koristi le tistim, ki so v preteklosti povzročili nasilje in ki še danes želijo, da se takšni časi vrnejo. Ko je nato podčrtal cilje in vrednote, za katere so padli Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič, je Kalan ugotavljal, da se njihovi cilji in vrednote še niso povsem uresničili, čeprav je minilo že 54 let. Bazoviški junaki so nam pustili dediščino, ki jo moramo mi naprej razvijati.

V Zgoniku zbiranje podpisov za ljudski referendum

Sekcija KPI »Just Pegan« iz Zgonika prireja te dni akcijo zbiranje podpisov za ljudski referendum o odpravi tretjega člena vladnega odloka o ceni dela, ki je za štiri točke okril draginski doklado. Podpise bodo zbirali na občinskem sedežu v Zgoniku danes od 8.30 do 13. ure, v četrtek, 13. septembra, od 8.30 do 11.30 ter v torek, 18. septembra, od 8.30 do 13. ure. Podpise bodo zbirali še v petek, 14. septembra, v Gabrovcu (v društveni gostilni) od 18. do 19. ure, pri Brišičkih (na trgu) od 19. do 20. ure in v Saležu (na sedežu KD Rdeča zvezda) od 20. do 21. ure.

Violinist Goran Končar v Rossettiju

Jutri, 12. septembra, ob 20.45, bo letovišarska ustanova priredila v gledališču Rossetti koncert simfonice orkestra iz Augsburga, s katerim nastopa kot solist evropsko znani mladi jugoslovanski violinist Goran Končar. Augsburski simfonični orkester, ki ga vodi Alexander Schwinck, bo na koncertu izvajal skladbe Wagnerja.

Melonarski praznik uglasen na dvojezičnost

Na melonarskem prazniku je bila v nedeljo zvečer na dnevnem redu »dvojezičnost«, bolje rečeno vsesplošen napad na slovensko nacionalno skupnost v Italiji in to v izrazito šovinističnem in nacionalističnem ozračju. Tako smo izvedeli nekatere presenetljive stvari: predvsem, da člen tri italijanske ustave, ki govori o enakosti vseh državljanov, preprosto ukinja člen šest, ki obravnava zaščito nacionalnih manjšin, češ, da se lahko zaščiti samo one manjšine (kot sta na primer francoska in nemška), ki so na svojem teritoriju v večini. Pravni absurd, ki ga je »prodajal« odvetnik Camber in ki je nato nadaljeval s sličnimi ugotovitvami in predvsem iz teh tez izhajajočo zahtevo ugotavljanja nasilnega preštevanja manjšine.

»Slovenska manjšina je najbolj zaščitena manjšina v Evropi«, je bila naslednja ugotovitev, in torej nadaljnja zaščita ni potrebna, še zlasti ker obstaja na desetine zakonov, ki že obravnavajo Slovence v Italiji in njih zaščito. Zaradi »enostavnosti« pa teh zakonov govornik ni navedel, dejansko pa ker jih, z izjemo zakona o slovenski šoli, enostavni ni.

Naslednji del poročila je bil osredotočen na razne zakonske predloge, o katerih razpravlja romski parlament in predvsem na po svoje prirojene izsečke teh predlogov. Vse je bilo uperjeno na vzbujanje ogorče-

nja in predvsem na ustvarjanje ozračja strahu, češ da bodo Italijani zastavljeni. Pri vseh službah bodo imeli Slovenci prednost. Skratka, s temi zakoni se bo ustvarilo na tisoče novih delovnih mest samo v Trstu in ta mesta bodo rezervirana samo za Slovence. To je seveda sramotno, pomeni nadvlado manjšine nad večino in slične stvari.

»Lista za Trst je dokazala, da je sposobna prepričati uveljavitev mednarodne pogodbe«, pravijo pobudniki nedeljske okrogle mize na melonarskem prazniku, »sedaj se bodo organizirali, da preprečijo grozečo prevlado nad italijansko večino.«

Vse to je bilo izrečeno v lepem

okolju dvorca »Fernandeo« ob pristojnosti dvesto-tristo ogorčenih, razburjenih melonarjev v ozračju, ki je bilo izrazito protislovensko. Očitno je, da je melonarjem ostal samo še protislovenski nacionalistični bes, čeprav je treba tudi ugotoviti, da v dvorani ni bilo niti enega izmed »zgodovinskih« voditeljev gibanja. Vendar gre za dobro organizirano akcijo, saj so pred dvorano delili tiskane letake s podrobnimi navedbami izkrivljenih trditvev o zaščitnem zakonu. Kar pa je najvažnejše, napad na slovensko narodnostno skupnost je bil v resnici skoro edina, vsakakor pa najbolj odmevna, politična prireditev celotnega melonarskega vsakoletnega slavlja.

Več prispevkov za socialno skrbstvo

Občinski svetovalec Paolo Parovel ostro kritizira ukrepe, s katerimi namerava občinska uprava znatno zmanjšati prispevke, ki so jih do sedaj dobivali brezposelni in upokojenci. Od 60 milijonov, s katerimi bi morala komisija za skrbstvo razpolagati do konca leta, ostaja v njenih blagajnah le 17 milijonov. To pa je za upokojence z minimalnimi pokojninami in brezposelne hud problem. Za mnoge so prispevki pomenili vsaj možnost, da si zagotovijo streho nad glavo in da se izognejo največji revščini.

Medtem ko občinska uprava po eni strani zmanjšuje prispevke za socialno skrbstvo, po drugi, kot pravi Parovel, lahkomišeno zapravlja denarne vsote v druge namene. Za organizacijo pevške večera »Il Giromike«, ki ga vodi Mike Bongiorno, namerava namreč uprava odšteti pet milijonov lir. Svetovalec Parovel predlaga, da bi bile denarne vsote, s katerimi občinska uprava razpolaga, dodeljene v večji meri socialnemu skrbstvu.

Velika verska slovesnost na Vejni

Svetišče kot kraj srečanja narodov Vzhoda in Zahoda

V nedeljo je bilo naše mesto prizorišče osrednje verske manifestacije v državi: ob veliki množici vernikov so s slovesnim obredom v svetišču na Vejni počastili 25-letnico posvečenja Italije Sv. Mariji. Obred je neposredno prenašal prvi kanal italijanske radiotelevizije, vodil pa ga je kardinal Sebastiano Baggio ob sodelovanju tržaškega škofa Bellomija, škofov in pomožnih škofov iz Vittoria Veneta, Gorice, Ogleja, Vicenze, Vidma, Catanie in Novare pa tudi ljubljanskega škofa Leniča in avstrijskega škofa Aicherna iz Linza. Njuna navzočnost je še posebej pričala o večkrat izraženi želji, da bi svetišče na Vejni dejansko postalo kraj srečanja med narodi in verniki, zlasti med tistimi z Vzhoda in Zahoda.

Željo je že pred dnevi v svojem pismu tržaškemu škofu Bellomiju izrazil papež Janez Pavel II., poslanico pa je pred začetkom nedeljskega obreda prebral slovenski duhovnik Lojze Zupančič. Pred drugim delom svečanosti pa je spregovoril tržaški škof Bellomi, ki je papežev duhovno navzočnost in željo, da bi tempelj na Vejni postal stičišče narodov, označil za neformalno internacionalizacijo svetišča. Trst — jej dejal Bel-

lomi — njegova zgodovina ter človeška in socialna resničnost, so živ splet Vzhoda in Zahoda: poleg bratov Slovencev, ki predstavljajo občuten del tržaškega prebivalstva, imamo tudi grško in srbsko skupnost, med nami je tudi nemalo hrvaških družin, v mestu pa dela precej ljudi iz sosednjega slovenskega sveta. Trst, italijansko in kozmopolitsko mesto, je naravni, vsakdanji in stalni kraj srečanja in mešanja med dvema kulturnima in civilizacijskima prostoroma, ki pripadata istemu, evropskemu kontinentu.

Nedeljskega slovesnega obreda so se poleg številnih vernikov iz naše in nekaterih sosednjih dežel, pa tudi iz Avstrije in Jugoslavije, udeležili tudi najvišji predstavniki deželnih in krajevnih oblasti.

Slovenska verska svetčanost je bila v nedeljo popolnoma tudi na Opčinah, kjer so priredili tradicionalni 36. marijanski shod s procesijo in mašo na prostem, ki jo je daroval msgr. Škerlj in je bila posvečena duhovniškimi poklicem. Z ljudsko pesmijo so sodelovali člani cerkvenih pevskih zborov, zvonove pa so oživeli domači pritrkovalci.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Tudi v Saležu kmetijstvo neizprosno hira

Salež

Pri ali v Saležu, saleški, Saležni, redkeje Saleženi, it. Sales, 1971: 317 preb., 1981: 319 preb., šola (1. in 2. raz.) tu; — občina, pošta, fara in šola (3. do 5. raz.) Zgonik 2 km, Trst 13 km. Nadmorska višina 252 m. Gručasto in delno sklenjeno naselje na stiku osrednje kraške uravnave s pobočjem obmejnega hrbita ob občinski cesti Zgonik - Samatorca. Tu se odcipi priključek do bližnje pokrajinske ceste Prosek - maloobmejni prehod v Gorjansko, ob kateri je nastal saleški zaselek Bajtja (pri Bajti, tudi v Bajti, it. Baita). V neposredni bližini se dvigujeta vzpetini Gradišče (316 m) na vzhodu in Vrhek (284 m) na severu, proti meji pa se vrste še Baredi (318 m), Kraški vrh (396 m), Drnovce (357 m), Vrh gradca (410 m), Staje (402 m), Mandrja (413 m) in Strličji vrh (415 m). Okrog naselja, zlasti na jugu, so številne vrtače.

Njive in vinogradi so na vzhodu (Duga njiva, Rečikna), na severu (Zadnje njive), na jugu (Pulje, Korance, V rupi, na ograjci), na severozahodu (Završki, Zakrvice, Ledina) in na zahodu (Srednja pot, Šenkovec, Dol, Padule, Drašče). Opuščene so Selince na vzhodu in Senožet na severu. Pašniki so bili nekdanji zlasti južno ob vasi. Njivski pridelki gredo večinoma v domačo uporabo, pomembnejše pa je vinogradništvo, ki daje nad 600 hl vina, katerega prodajajo večinoma po osmicah. V kraju se je ohranilo še precej krav, čeprav njihovo število nenehno upada. Nekaj

družin se bavi izključno s kmetijstvom. Kraški gozd pokriva razen vmesnih kmetijskih površin celotno območje severno od kraja do državne meje. Južno od Saleža se razprostira kamnita kraška gmajna, ki se vse bolj zarašča. Imena gozdnih revirjev sovpadajo z imeni vzpetin. Les izkoriščajo za kurjavo. Poglavitne lovne živali so srne, kune, lisice, fazani in zajci, ki pa jih je vse manj. Salež oskrbuje pokrajinski vodovod od leta 1949. Ob cesti proti Koludrovci je kal Rečikna in ob cesti proti Samatorci kal Lužca.

Večina starejših hiš je nadstropnih in kamnitih. Med njimi so mnoge preurejene. Stare domačije z zaprtim dvoriščem imajo zanimive portale. skedenj in hlev ob hiši, vinske kleti

pa pod zemljo v hiši ali skednju. V dveh domovih sta še odprti ognjišči, precej pa jih ima še vodnjake, ki jih uporabljajo za zalivanje ter kure, izbočene nizke zgradbe s pečjo oziroma ognjiščem. Nove družinske in vrtnice hiše domačinov in mestnih priseljencev so na robu vasi. Kleti so večinoma urejene za shranjevanje kmetijskega orodja in pridelkov. V kraju delujejo mizarska delavnica, gostilna, ambulanta z dvorano, trgovina. Tu stoji šolsko poslopje iz leta 1949, v katerem sta nameščena prva dva razreda osnovne šole. Leta 1980 je bila poimenovana po Lojzetu Kokoravcu - Gorazdu. Domačini so večinoma zaposleni v industriji in trgovini v Trstu ter se v prostem času ukvarjajo s kmetijstvom, zlasti vinograd-

ništvom, vrtnarstvom in cvetličarstvom.

Na bližnjem Gradišču je dobro ohranjeno obzidje prazgodovinskega naselja, vrh Gradca pa je bilo prazgodovinsko gradišče z dvojnimi obzidjem. Jugovzhodno od vasi so v kraški gmajni v jami Na hrbi našli prazgodovinske črepinje, razbito rimsko amforo in kosti pleistocenske jelenjadi. Med obema vojnima so se nekateri izselili v Južno in Severno Ameriko, po osvoboditvi pa v Avstralijo. Do razmaha fašizma je tu delovalo pevsko društvo Bratska sloga (od 1914) ter Kmetijsko in konsumno društvo v Saležu (od 1899). Fašistični režim je nekatere državne službenice premeštil v notranjost Italije, od koder se jih nekaj ni vrnilo. Od leta 1943 je tu delovala partizanska šola, v kateri je poučeval tudi Kokoravec. Šola je obiskovalo ok. 50 otrok, zaključna prireditev pa je priključila ok. 150 obiskovalcev. Po osvoboditvi je nastalo v kraju kulturno društvo Rdeča zvezda, ki združuje prebivalce večjega dela občine Zgonik. V sklopu društva obstajata pevski zbor in folklorna skupina. Od tod doma je Josip Grilanc (1866 - 1935), ljudski pripovednik in skladatelj. Najpogostejši priimki so Grilanc, Gruden, Škrk in Budin.

DOPOLNILA - POPRAVKI

V članku »Na Proseku se je rodilo veliko pomembnih mož« (v petem stolpcu, od 11. do 16. vrstice) piše: »Drago Rupel (roj. 1904), član antifašistične organizacije »Borba«, aretiran na I. tržaškem procesu, borec

NOB, ujet in preganjan v nemško ujetništvo, od koder se ni več vrnil«.

Mislil, da se je z njim zgodilo drugače.

Njegova sestra Milka Rupel, poročena Starc, bivajoča na Kontovelu, mi je povedala sledeče:

»Brat Drago je 8. septembra 1943 z dvema tovarišema prekorčnil mejo pri Postojni. Nanje je streljala italijanska izvidnica, ki še ni vedela za kapitulacijo Italije. Drago so prestrelili vrat. Tovariša sta ga nosila nekaj časa in ga odložila v grmu. Našli so ga partizani. Zdravil se je v postojnski bolnišnici. Ko so prišli Nemci, so oropali ranjence v bolnišnici, jim pobrali prstane, ure in druge dragocenosti. Odpeljali so jih iz bolnišnice na rob mesta Postojne. Morali so si sami skopati grob. Bilo jih je 12, med njimi Drago. Bili so vsi ustreljeni in zmetani v skupen grob. To se je zgodilo dopoldne. Popoldne so Nemci ustrelili drugih 27 partizanskih ranjencev, ki so jih vzeli v bolnišnici. Leta 1953 so jih prekopali in pokopali v skupnem grobu na vojaškem pokopališču ob cesti poleg vojašnice. Pri prekopavanju ni bilo mogoče prepoznati nikogar od ustreljenih.«

Dom Ruplovih je na Proseku. Tu je bil Drago rojen 8. 7. 1904, umrl 27. 9. 1943. Njegova sestra Milka je doma na Proseku sodelovala z bratom in Vladimirom Štoka v ilegalni organizaciji Borba, skrivala in razdeljevala literaturo.

Tone Rutar
Grčna 38 — Nova Gorica

Z včerajšnje odprte javne skupščine v Tržaški ladjedelnici Sv. Marka

Načrt Fincantieri je nujno treba spremeniti

»Odprta javna skupščina je povsem uspela, saj so nam prisotni predstavniki javnih uprav in političnih strank enoglasno izrazili solidarnost in zavzetost za rešitev hude krize, ki je zajela tržaško ladjedelnico Sv. Marka. V sedanjem težkem položaju, v katerem se je znašla naša ladjedelnica, predvsem pa ves sektor v Italiji, to pa ne more biti dovolj. Potrebni so konkretni ukrepi in napor, v kakšni meri pa so krajevni politiki in predstavniki tukajšnjih uprav pripravljeni storiti, bomo preverili v prihodnjih dneh.« Tako so zastopniki vodstva tovarniškega sveta ladjedelnice Sv. Marka ocenili včerajšnjo skupščino, ki so jo sklicali predvsem zato, da bi orisali trenutno situacijo ladjedelnice in pa svoje stališče do načrta družbe Fincantieri, o katerem bodo predstavniki podjetij z javno soudeležbo in sindikalnih organizacij ponovno razpravljali 17. septembra.

Včerajšnje skupščine so se ob dejstvu, da je te dni že tretjič letos v teku dopolnilna blagajna, v katero bo novembra predvidoma vpisanih 500 delavcev (okrog 60 odst. vseh zaposlenih), udeležili tržaški župan Richetti, predstavniki miljske občinske uprave, deželne odbora in sveta, predsednik pokrajine Marchio, evropski poslanec Rossetti (KPI), parlamentarca Coloni (KPI) in Cuffaro (KPI), predstavniki KPI, PSI, LpT, KD in PRI, poleg članov vodstva sin-

dikalnih organizacij in tovarniških svetov ladjedelnice Italcantieri, VM, Velikih motorjev in železarne Terni. Skupščini je sledilo rekordno število delavcev.

V uvodnem poročilu tovarniškega sveta je član vodstva podal stvarno analizo posegov, ki bi bili potrebni za pospešitev pomorske industrije. V prvi vrsti bi morala vlada čimprej odobriti finančno kritje zakonov v prid ladjedelništva in to tudi za leti 1985 in 1986, kajti brez tega jamstva se brodarji ne mislijo oprijeti načrtov za gradnjo novih ladij. Obenem pa je treba okrepiti sektor za teh-

nološke raziskave, kajti mednarodno tržišče zahteva vedno bolj specializirane izdelke, za katere pa so italijanske ladjedelnice nepripravljene. V zvezi s pomorskim prevozom pa so sindikalni predstavniki Tržaškega arzenala prepričani, da je treba število javnega ladjevja občutno povečati, nikakor pa ne izničiti.

Posledice nespametne politike na področju pomorske industrije se jasno odražajo tudi v Tržaškem arzenalu. Dovolj je navesti le nekaj števil: leta 1970, ko sta se združila Tržaški arzenal in ladjedelnica Sv. Marka, je bilo skupno zaposlenih 2.200

delavcev. Od teh je danes ostalo 1.135. Naprej: septembra bo predvidoma v dopolnilni blagajni 300 delavcev, oktobra 400, novembra, kot smo že zapisali, pa 500. Zaostritev delavskega boja, ki ni prenehal že od lanskim stavkovnih gibanj, ima v bistvu en sam poglavitni namen: zagotoviti obstoječa delovna mesta in odpraviti — ob enotni podpori vseh političnih in socialnih sil izredno dramatične posledice, ki bi jih za ladjedelništvo imel načrt Fincantieri v primeru, da bi ga vlada sprejela.

Dela za Tržaški arzenal, so včeraj poudarili na skupščini, zaenkrat ne bi manjkalo, če bi vlada zagotovila brodarjem finančno kritje. Za njegov razvoj pa so predstavniki našli tudi vrsto potrebnih inovacij in tehnoloških sprememb, nad katerimi pa visi kot Damoklejev meč načrt Fincantieri, ki med drugim kaže predvideva načrt, da bi ob soudeležbi nekaterih tržaških in ene beneške družbe ustvarili iz bivše ladjedelnice Alto Adriatico novo podjetje za izdelavo in popravilo ladij. Ta ladjedelnica z zasebnim kapitalom bi verjetno opravljala svoj posel s špekulantskimi manevri, imela bi nižje cene, kar pa bi usodno vplivalo na Tržaški arzenal. Proti takim načrtom in predvsem proti redukciji pomorske industrije v Italiji, so včeraj delavci ponovno napovedali odločen boj. Kako bodo reagirali politiki?

Trst kandidira za mednarodni simpozij o biotehnologiji

V dneh od 17. do 19. septembra se bo na sedežu UNIDO na Dunaju že četrty sestal pripravljalni odbor, ki načrtuje ustanovitev novega mednarodnega centra za genetiko in biotehnologijo v Trstu. Podobno središče bo delovalo tudi v indijskem glavnem mestu New Delhi, pobudo za gradnjo obeh znanstvenih središč pa je dala organizacija UNIDO, ki pod okriljem OZN skrbi za industrijski razvoj. Novi znanstveni inštitut bo zrasel na ozemlju centra za znanstvene raziskave pri Padričah. Na bližnjem dunajskem srečanju bodo razpravljali tudi o začetnih pobudah, ki jih bodo uvrstili v koledar dejavnosti v prihodnjem letu. Med njimi gre omeniti mednarodni simpozij o biotehnologiji, na katerem bi znanstveniki in politiki iz držav v razvoju predstavili rezultate svojih raziskav. Italijanski predstavniki so že predlagali, da bi ta simpozij priredili v Trstu ter k sodelovanju povabili krajevne znanstvene ustanove s tržaško univerzo na čelu.

Na Dunaju bodo naposled preučili tudi možnost ustanovitve manjših, takorekoč pomožnih znanstvenih središč za tehnologijo z manjšim domačim raziskav: dejavnost teh centrov naj bi usmerili na bolj specifične strokovne probleme in italijanska vlada je v ta namen že odobrila precejšnja sredstva.

Priznanje ravnateljici Antoninijevi

Občinski odbor devinsko-nabrežinske občine se je v soboto na nabrežinskem županstvu srečal z ravnateljico nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom »Igo Gruden« iz Nabrežine prof. Ivano Milič Antonini, ki po 30 letih službovanja, od katerih 23 na ravnateljskem mestu, odhaja v pokoj. Kratke a prisrčne slovesnosti so se poleg članov odbora udeležili tudi predstavniki zavodskega sveta ter bivši župan devinsko-nabrežinske občine poslanec Albin Škerk.

V imenu občinskega odbora sta se ravnateljici Antoninijevi zahvalila za njeno dolgoletno prizadevanje na področju šolstva starejši odbornik Bojan Brezigar in odbornik za šolstvo prof. Giorgio Depangher ter ji kot skromno priznanje za dolgoletni trud v imenu občinske uprave poklonila skulpturo domače umetnice Bogomile Doljak »Kraška žena«.

Prof. Antoninijeva se je zahvalila za priznanje, ki ji ga je poklonila občinska uprava ob tej priložnosti in se tudi zahvalila za sodelovanje, ki ga je občina nudila slovenski srednji šoli.

Kako ocenjujejo Kmetijske dneve občinski predstavniki na Tržaškem

Pretekle tri izvedbe Kmetijskih dnevov je organizirala občina Dolina, letos pa so pristopile v organizacijski odbor še vse ostale občine tržaške pokrajine. Kaj to pomeni za manifestacijo kot tako in njen bodoči razvoj, so nekateri predstavniki posameznih občin tako obrazložili.

Josip Guštin, župan občine Zgonik: »Ta korak ocenjujem zelo pozitivno in si predstavljam, da bodo letošnji Kmetijski dnevi, ki so doslej močno odjeknili v naši javnosti, še bolj bogati in veličastni. Prav gotovo bo njihov obraz drugačen, popolnejši. Mislim tudi, da je možnost, da bi se manifestacija kdaj organizirala v kakšni drugi občini, izvedljiva, pri čemer gre seveda upoštevati prostor in strukturo, ki jih kakšen kraj ima. V zgoniški občini bi, če bi prišlo do tega, to varianto z veseljem sprejeli. Tudi glede na dejstvo, da je v naši občini še precej kmečkega prebivalstva, bi bila organizacija Kmetijskih dnevov pri nas lepa in koristna zadeva.«

Bojan Brezigar, vršilec dolžnosti župana občine Devin-Nabrežina: »Dejstvo, da se je manifestacija razširila na območje celotne tržaške pokrajine,

pomeni korak k dvigu kakovosti, saj je v treh prejšnjih izvedbah ta pobuda dokazala, da je na kmetijskem področju pri nas najkvalitetnejša, saj obsega celotno kmečko proizvodnjo. Z zadovoljstvom opažamo, da pridejo na Kmetijske dneve tudi iz razne vse panoge kmetijstva (da se ne omejuje samo na vinogradništvo) in vsak povprečen državljan lahko vidi, da kmet v naši pokrajini nekaj pomeni, in da kljub vsem težavam obstaja, da pa bi se njegov položaj veliko izboljšal, če bi mu bile oblasti bolj naklonjene in bi ga finančno in tudi drugače podprle.«

Lucio Vattovani, odbornik občine Trst: »Smatram, da je to koristna in zanimiva pobuda, ki zanima ne samo krajevne ustanove, temveč tudi ekonomske dejavnike v pokrajini. Smatram tudi, da je ta pobuda važna, ker jo je pričela neka majhna občina, ki je potem uspela pritegniti vse ostale občine v tržaški pokrajini. Tržaška občina nima velike tradicije, kar zadeva kmetijstvo, vendar v povezavi z okoliškimi občinami lahko prispeva k dvigu kmetijstva še posebno in predvsem z manifestacijami kot so Kmetijski dnevi. Mi bomo skušali predvsem tehnično pomagati, saj je znano, da smo z denarjem bolj na tesnem. Imamo pa trdno voljo sodelovati, kajti, četudi je kmetijstvo na Tržaškem manj obsežno, pa vseeno rojeva dobre sadove in upam, da ga bodo manifestacije kot so Kmetijski dnevi uspeli dvigniti. Rade volje bom prisostvoval odprtim slovesnostim v svojstvu predstavnika občine Trst.«

Edvin Švab, župan občine Dolina: »Kmetijski dnevi so nadomestili Praznik grozdja. Dnevi so v bistvu alternativa za vse protagoniste s področja kmetijstva. Ti so v prvi vrsti kmetje, lastniki zemlje, razna združenja, občine in druge javne ustanove, dežela, država. Dnevi so izbiro, ki nas spodbuja in sili, da koristno, enakopravno in stvarno ovrednotimo človeka in zemljo.

Pot do uresničevanja tega cilja gre nedvomno skozi Kmetijske dneve, ki ponujajo odprto priložnost vsem, da izoblikujejo, dopolnijo in izostrijo svoj odnos do kmetijstva.

V dosedanjih treh izvedbah smo lahko zabeležili izredno dobro počutje vseh, tako protagonistov kot obiskovalcev, kar je nedvomno znak potrebe po neki novi kvaliteti odnosov v naši zapleteni družbeni stvarnosti.

Letošnja četrta izvedba dnevov je toliko bolj vredna obiska in aktivne udeležbe, ker so jo prvič organizirale vse občinske uprave tržaške pokrajine. Ali ni to znak pametne izbire in novih obvez? Ali ni to spodbudna alternativa tržaški nemoči, da najde skupen jezik pri reševanju odprtih, zanemarjenih in predpostavljanih vprašanj na Tržaškem?

Mnenja sem, da je pobuda vredna največje pozornosti in množične udeležbe, ker predstavlja nekakšen preizkusni kamen naše demokracije naših odnosov in sodelovanja.«

ZAHVALA ZA FABIJA BRIGADINJA

V soboto so na katinarskem pokopališču položili v prebrani grob mladega, komaj 18 let starega Fabia Brigadinja, ki se je v četrtek smrtno ponesrečil z motornim kolesom. Njegova tragična smrt je zlasti močno odjeknila na Katinari in v Lonjerju, kjer je bil Fabio poznan in cenjen kot izvrsten atlet v vrstah tamkajšnjega športnega društva Adria. Velika množica se je udeležila njegovega pogreba in k večnemu počitku so ga s solzami v očeh pospremili tudi slovenski fantje in dekleta. Za izkazane izraze globokega sočustvanja in solidarnosti se slovenskemu prebivalstvu Lonjerja in Katinare gajeno zahvaljuje prizadeta družina. »Nimam besed, da bi izrazil občutke izjemne hvaležnosti,« nam je včeraj dejal Fabijev oče Lino, »to je bila za me nepopisna lekcija solidarnosti.«

DOPOLNILO

V 1. razredu oddelka orodnih mehanikov na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Jožef Stefan je uspešno opravil popravne izpite tudi Giuliano Prašelj.

razna obvestila

Glasbena matica obvešča, da je vpisovanje novih gojencev še danes, 11. septembra od 8.30 do 12. ure na sedežu šole, Ul. R. Manna 29. tel. 040/418605.

Mešani pevski zbor Rdeča zvezda - Salež obvešča vse svoje pevce stare in nove, da bo prva vaja danes, 11. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

KRUT - Krožek za rekreacijsko udeležbo na Tržaškem sporoča, da se začne v četrtek, 4. oktobra tedenska plavalna ura v bazenu v Strunjanu. Vpisovanje in potrebne informacije na začasnem sedežu Kruta v Ul. Montecchi 6, IV. nadstropje, tel. 040/795136 vsak dan, razen sobot.

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga mama, nona in pranona

Justina Kodram vd. Stubelj

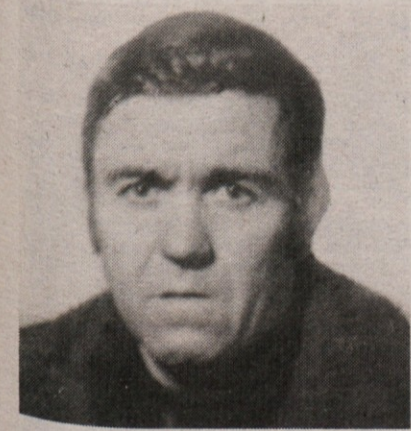
Pogreb bo danes, 11. t.m., ob 16. uri iz hiše žalosti v Saležu št. 49.

Zalujoči: sin Stojan, hčerki Stan-ka in Milka z družinami, sestrji Mara in Milka, brat Stanko ter drugo sorodstvo.

Salež, Trst, Općine, Pontecorvo, Buenos Aires, 11. septembra 1984

V prometni nesreči pri Božjem polju

Tragična smrt Prosečana M. Miliča

Mario Milič

Preteklo noč je cesta spet terjala svoj krvavi davek: nekaj po polnoči se je na pokrajinski cesti št. 1 pri vojaškem pokopališču na Božjem polju pripetila huda prometna nesreča, v kateri je na mestu umrl 51-letni zavodni Slovenec, Prosečan Mario Milič.

Nič hudega sluteč se je Milič vozil s svojo vespo 150 proti domu (stanoval je na Proseku 367), ko mu je po njegovi strani nenadoma pripeljal nasproti fiat argenta s tržaško evidenčno tablico, ki je v tistem trenutku prehiteval v smeri proti Križu vozeči fiat 127. V neizogibnem trčenju, po katerem je nesrečni Milič treščil še v fiat 127 goriške registracije, ki ga je upravljal 21-letni Marino Ferfolja, Slovenec iz Doberdoba, je Mario Milič na mestu izdihnil. Poleg

drugih usodnih poškodb, ki jih bo ugotovila avtopsija, mu je odrgalo levo nogo, njegovo truplo pa so prepeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice, kjer je na voljo sodnim oblastem.

V nesreči se je huje poškodoval tudi Marino Ferfolja, ki so ga prepeljali v bolnišnico na Katinari, kjer se bo moral zdraviti 20 dni zaradi učarca in poškodb po glavi, odrgnin po desnem kolenu in drugih poškodb. Povzročitelj nesreče, voznik fiata argenta, 36-letni delavec Silvij Zaddeo in njegov sopotnik, 38-letni mornar Aldo Malissa, oba stanujoča v naselju Sv. Nazario, sta jo odnesla brez poškodb.

Huda nesreča vespista iz Križa

V katinarski bolnišnici si zdravniki prizadevajo, da bi rešili življenje 43-letnemu Križanu Juriju Žerjalu, ki se je hudo ponesrečil med vožnjo z vespo 150 nedaleč od doma (stanuje v Križu 52). Žerjal je iz še nepojasnjenih vzrokov padel z vespe v bližini Ljudskega doma, pri čemer se je močno potolkel po glavi in po drugih delih telesa.

Na kraju nesreče je posegel rešilec Rdečega križa, s katerim so ranjena odpeljali v bolnišnico, izvide o nesreči pa so izvedli karabinjerji nabrežinske postaje.

Prizorišče nesreče na cesti med Prosekom in Božjem poljem

DOGODKI V SLIKAH

Praznik solate na Kolonkovcu izvrstno uspel

Praznik solate na Kolonkovcu, ki ga iz leta v leto uspešno prireja krajevno prosvetno društvo, je letos spet zadel v črno. Letošnja izvedba je priključila na ženjan res številne goste, ki jim je pot na vaške veselice tudi v septembru še prijetna. V soboto so se na njivi Pepija Stoparja pri Sv. Mariji Magdaleni med seboj pomerili najhitrejši v sajenju solate. Porazdeljeni v tri kategorije — veterani, mladinci in ženske — so pokazali presenetljivo spretnost: med veterani je zmagal Alojz Debelis, med mladinci se je najbolje izkazal Andrej Debois, med ženskami, ki so nastopile izven konkurence, pa je bila najhitrejša Sonja Debelis. V nedeljo popoldne je bila v društvenih prostorih na ogled razstava najlepših glav solate in gledalci so lahko glasovali za najimnitnejše primerke. V večernih urah so med plesno zabavo razglasili imena najboljših: najlepšo zelenjavo je razstavil Karlo Valentinčič, za njim pa Josip Stopper, Alojz Debelis in Fabio Bonazza. Brez veselih taktov seveda ni šlo: v soboto so goste zabavali Veseli godci iz Boljunca, v nedeljo pa ansambel Taims.

Mladi od Banov so se izkazali

Mladi od Banov so se v minulih dneh vnovič potrudili in vpregli v delo domala vso vaško skupnost. Že tretje leto zapored so pripravili vaški praznik s kulturnim sporedom in družabnostjo. Lani in predlanskim jim je močno nagajalo vreme, letos pa jim je bi'lo nebo naklonjeno. V soboto, nedeljo in večer se je na osrednjem vaškem trgu med točilno mizo in plesiščem zbralo kar lepo število ljudi. V nedeljo popoldne so vaški otroci pod vodstvom vaditeljev dali duška svoji domišljiji z izdelavo preprostih igrač iz cunj in lepenke, proti večeru pa se je predstavil sežanski kantavtor Robert Nemanič s koncertom lastnih skladb. V soboto in nedeljo je poskočne viže za ples ubiral ansambel Lojzeta Furlana, v ponedeljek pa se je vaški praznik zaključil ob zvokih ansambla Taims.

Veselo je bilo tudi v Lonjerju

Kulturno društvo Lonjer - Katinara in ŠD Adria sta s skupnimi močmi priredili vaški praznik na družbenem dvorišču v Lonjerju. Prirediteljem je popoldanska ploha v nedeljo nekoliko prekrizala načrte in pregnala marsikaterga obiskovalca, vendar pa se je neurje kmalu uneslo in praznik se je nemoteno nadaljeval. Ob 17. uri je nastopila pihalna godba iz Ricmanj, na ples pa je vse do polnoči vabil ansambel Pomlad.

gledališča

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 11. septembra, ob 10.45: Bulgakov »Don Kihot«. Predstava za Srednjo družboslovno ekonomsko šolo v Kanalu ob Soči.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Sejna dvorana I. VIDEOKLUB Cankarjevega doma vabi svoje člane v Cankarjev dom 18. in 25. septembra ob 19. uri.

Okrogla dvorana

V petek, 14. t.m., ob 20.30: R. Que-neau »Vaje v slogu« - SLG Celje
V nedeljo, 16. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

Srednja dvorana

Beograjski Festival BITEF 84.
V sredo, 19. t.m., ob 19. uri: »Moč gledališke norosti« - Avantgardna skupina iz Antwerpna - Belgija.

Predvečje velike dvorane

Do 14. septembra od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure: vpisovanje zelene abonmaja Simfonikov RTV Ljubljana 1984/85 in zborovskega abonmaja ter za modri abonma II.

KONGRES SOLARNA ARHITEKTURA 84

V četrtek, 13., in v petek, 14. t.m.: Prvi jugoslovanski kongres. Organizira Slovensko društvo za sončno energijo.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Dekliški zbor Vesna bo imel prvo vajo po poletnem premoru danes, 11. t.m., ob 20.30 v domu A. Sirk v Križu.

Moški pevski zbor F. Venturini vabi nove in stare pevce na 1. pevsko vajo v torek, 18. t.m., ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

SKD Union in SKD Škamperle vabita na šagro mandrijerjev, ki bo v nedeljo, 16. t.m., s pričetkom ob 16. uri, nastopila bo folklorna skupina iz Mengša. Igrali bodo Veseli godci.

SKD Union - Podlonjer, SKD Škamperle - Sv. Ivan, Skupnost vinogradnikov in vrtnarjev - Podlonjer ter Uprava ljudskega doma v Podlonjerju vabijo na predvajanje igre Burkaški misterij, ki bo v soboto, 15. t.m., ob 20.30 na dvorišču ljudskega doma v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24. Iz mesta v Podlonjer vozi avtobus št. 35.

šolske vesti

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren v Trstu sporoča, da bo začetna šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu. Redni pouk se bo pričel v petek, 14. t.m., ob 8. uri.

Osnovna šola K. Destovnik - Kajuh, Gropada sporoča, da bo začetna šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 9.15 na Padričah.

Osnovna šola na Proseku obvešča, da se bo šolsko leto pričelo 13. septembra s šolsko mašo ob 9.30.

Osnovna šola Boršt sporoča, da bo začetna šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 10.30.

DTTZ Žiga Zois z oddelkom za geometrije v Trstu sporoča, da bo začetna šolska maša za šolsko leto 1984-85 v četrtek, 13. t.m., ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu. Pouk se prične v petek, 14. t.m., ob 8. uri.

Celodnevna osnovna šola Žavljje - Korosci - Milje sporoča, da bo začetna šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 11. uri v stolni cerkvi. Učenci naj se zberejo v šolskem poslopju ob 10.30.

Ravnateljstvo učiteljskega A. M. Slomšek s priključno vzgojiteljsko šolo sporoča, da bo šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 9. uri v svetoivanski cerkvi. Istega dne ob 10.30 bo seja profesor-skega zbora. Reden pouk se začne v petek, 14. t.m., ob 8. uri. Tajništvo je odprto vsak dan od 10.30 do 12. ure.

Osnovna šola F. Venturini iz Boljunca sporoča, da bo začetna šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 10. uri. Učenci se zberejo pred šolo 10 minut prej.

Učitelji osnovnih šol L. Kokoravec - Gorazd in 1. maj 1945 sporočajo, da bo šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 9. uri. Vsi učenci naj se zberejo pred šolo 1. maj 1945.

Ravnateljstvo srednje šole I. Cankar sporoča, da bo začetna šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 10. uri v cerkvi pri Sv. Jakobu. Po maši bodo dijaki šli v šolo, kjer bodo dobili prva navodila.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Jakobu obvešča, da bodo šolske maše v četrtek, 13. t.m., s sledečim urnikom: šola »Ribičič« ob 10. uri v cerkvi pri Sv. Jakobu, šola »Široki« ob 9. uri v cerkvi sv. Vincenca, šola »Kette« ob 8.40 v kapelici pri sv. Antonu Novemu, šola »Gregorič« ob 9.15 v cerkvi na Kolonkovcu, šola »Grbec« ob 17.30 v škedenjski cerkvi.

Celodnevna osnovna šola Šempolaj - Slivno sporoča, da bo šolska maša v četrtek, 13. t.m., ob 9. uri.

Ravnateljstvo Sv. Ivan sporoča, da bodo maše 13. t.m., in sicer: za šolo O. Zupančič ob 10. uri; otroci naj se zberejo v šoli ob 9.30; za šolo Bazoviški junaki ob 11. uri; učenci naj se zberejo na šoli ob 10.30, za šolo Finžgar ob 11. uri; otroci naj se zberejo na šoli ob 10.30 ter za šolo F. Malčinski ob 9. uri; otroci naj se zberejo pred cerkvijo.

Ravnateljstvo srednje šole F. Levstik s Proseka in iz Križa obvešča, da se šolsko leto 1984/85 začne v četrtek, 13. t.m. Šolski maši bosta na Proseku ob 8.30 v Križu ob 9.30. Na Proseku se dijaki zberejo v šolski veži ob 8.15. Po maši tako na Proseku kakor v Križu dijaki gredo v šolo, kjer bodo dobili vsa potrebna navodila.

GLASBENA
MATICA
TRST

v četrtek, 13. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIKI RTV - Ljubljana

Koncert v okviru Kogojevih dni

dirigent Solist
Anton Nanut Riccardo
Carramela,
klavir

SPORED: Kogoj - Srebotnjak, Tedeschi, Bartok

Vstopnice na Glasbeni matici, Ul. R. Manra 29 in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

kino

Ariston 21.00 »Local Hero«. Režija Bill Forsyth, igra Burt Lancaster.

Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Fenice 17.00 — 22.15 »All'inseguimento della pietra verde«. M. Douglas, K. Turner.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30—22.15 »Le super bocche da...« Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Scuola di polizia«.

Dvorana št. 3 16.00 »Le notti di Salim«.

Grattaciolo 17.30, 19.45, 22.15 »Il Bountty«. M. Gibson, A. Hopkins.

Mignon 16.30—22.15 »Dimensione violenza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 17.00—22.00 »Il cacciatore dello spazio«.

Capitol 17.00—22.15 »Bambi« Walt Disney

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »La notte inquietata«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Una commedia sexy in una notte di mezza estate«. Woody Allen.

Radio 15.30—21.30 »California estasi girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.30—22.00 »Cenerentola«. W. Disney.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

včeraj-danes

Danes, TOREK, 11. septembra MILAN

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 19.24 — Dolžina dneva 12.45 — Luna vzide ob 20.14 in zatone ob 7.27.

Jutri, SREDA, 12. septembra SILVIN

Vreme včeraj: temperatura zraka 21,7 stopinje, zračni tlak 1005,1 mb ustaljen, veter 8 km na uro jugozahodnik, vlaga 69-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Erik De Paoli, Nicola Visintin, Luca Lorusso, Riccardo Bronzin.

UMRLI SO: 42-letna Donatella Mogno por. Tabouret, 74-letna Olga Raubar vd. Ravbar, 83-letna Giustina Kodram vd. Stubelj, 81-letna Vittoria Malaroda por. Ganz, 79-letna Linda Felizian, 64-letni Diego Burattini, 74-letna Nerina Krelshim vd. Wagner, 74-letna Giuseppina Pertot, 81-letna Margherita Apollonio, 78-letni Pietro Dorati.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski dvorovi 117, Ul. Combi 19, Sesljan, Bazovica, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Sesljan, Bazovica, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan:

čestitke

V Gročani praznuje danes, 11. t.m., rojstni dan ALEKSIIJA RAPOTEC. Iskrene čestitke in da bi se ji izpolnile vse skrite želje ji želim Robert in Alenka ter voščita tudi noni MILKI za rojstni dan.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, skupinska grafična razstava.

V galeriji Loža v Kopru je odprta razstava risb slikarja Zmaga Jeraja.

V galeriji Rossoni na Korzu Italia 9 bodo danes, 11. septembra, ob 18. uri odprli razstavo slikarke Licie Cioni. Razstava bo trajala do 20. t.m.

mali oglasi

VARSTVO 7-letnemu fantu nujno iščemo za spremstvo v in iz šole pri Sv. Jakobu ter varstvo v popoldanskih urah z možno pomočjo pri šolskih nalogah. Tel. 040/744-897 od 15. do 20. ure.

PRODAM Talbot Horizon, 49.000 km, radio, priključek in napeljava za plin. Tel. 040/213-837 zvečer.

VISOKOSOLKA vpisana na ljubljanski univerzi išče sestanovalki. Tel. na št. 040/948-080.

PRODAM otroško posteljico in voziček. Tel. 040/730-495.

PRODAM fiat 500 v zelo dobrem stanju. Tel. 040/228781.

PRODAM 3-sobno stanovanje v centru mesta. Tel. 040/793364.

ODDAM zelo lepo tigrasto mucko in mucka črne barve z belimi tačkami in gobčkom. Telefonirati v večernih urah na št. 040/274995.

OSMICO sta odprla Meri in Lojzi v Zgoniku. Točita belo in črno vino.

KUPIM zločljiv otroški voziček. Tel. 040/213410 ob večernih urah.

OSMICO je odprl Alojz Škrk, Salež 33. Toči belo in črno vino.

DELAVEC trdke Fiat proda Regato, staro 4 mesece po stari ceni. Telefonirati v večernih urah na št. 040/229224

PRODAM veliko kosilnico Valpadana. Tel. 040/228547.

IŠČEM knjige za prvi razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. 040/753938 po 20. uri.

OSMICO je odprl v Sabljicah Virgil Radetič.

OSMICO je odprl v Zgoniku št. 34 Stan-ko Milič. Toči belo vino in teran.

PRODAM priklopljeno Rolle Europ 36, letnik 1981 v izredno dobrem stanju. Tel. 040/280885 v večernih urah.

PRODAM Volkswagen, letnik 1984 v dobrem stanju. Tel. 040/228390.

PRODAM hišo z dvoriščem in 400 kv. m zazidljivim vrtom v Dolini. Tel. 040/228390.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosic - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

E.Fermi

Aranžerji
Programaterji
Finančni izvedenci
Uradniško
knjigovodstvo
Stenografija
in strojepisje
Tajništvo
Slikarstvo

TRST - UL. CORONEO 1
TEL. 732042 - 732423

**BENEDICT
SCHOOL**

benedict video programme

INTENZIVNI TEČAJ RUŠČINE

Navješ 8 slušateljev v skupini
Nekaj drugačnega v tvojem mestu.

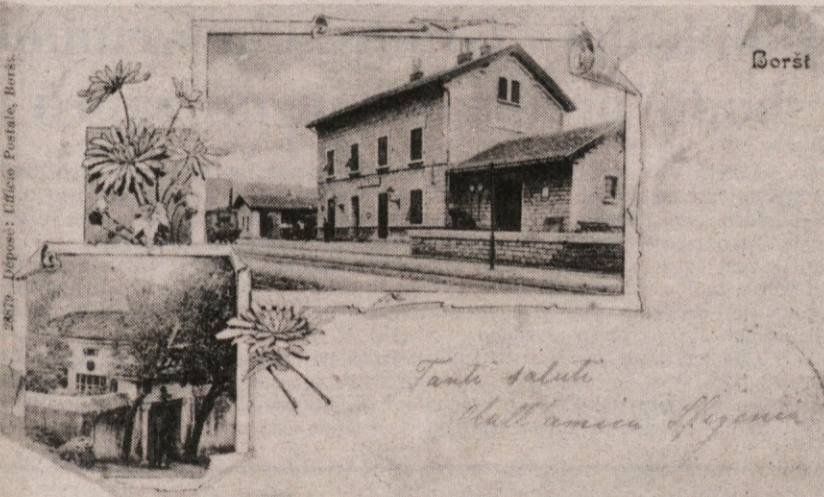
TRST — TRG PONTEROSSO 2 — Telefon 040/69337

Slike, ki niso le spomin

ŠAKALI V BORŠTU

Živilska nakaznica (trijezična!) iz prve vojne in nekaj slik, posvečenih Borštu. Najlepša je razglednica »Gruss aus« s postajo in gostilno. Razglednico je založil borštanski poštni urad, ki je deloval od 26. oktobra 1889. Borštanski žigi iz let 1918-19 so precej čislani, ker so lepe zelene barve, kar je redkost. Med prvo vojno so vaščani pošiljali svojcem v vojaški suknji dobrote, ki jih ni bilo v izobilju niti za tiste, ki so ostali doma. Na pošti so sprejemali skrbno zapakirana živila in obljubljali ženam in materam, da jih bo c. kr. poštna služba zagotovo dostavila dragim na fronti. Vendar kaže, da je takrat poštna služba odpovedala oziroma odpovedal je uradnik na borštanski pošti: v dokaz, da so se on in njegovi mastili s to hrano, se je po koritu potoka kotalilo nič koliko papirja, ki je bil služil za konfekcijo poketov, polnih dobrot. To so domačini opazili in kmalu zatem je borštanska pošta ostala brez klientov, upravnik pa jo je moral popihati. (Po pripovedovanju A. B., slike iz zbirke A. M. in F. F.)

K. k. Küstenländische Statthaltereil I. r. Luogotenenza del Litorale C. kr. Primorsko Namestništvo		
TRIEST	TRIESTE	TRST
Woche 31. X. - 6. XI. 1915	4. Settimana 31. X. - 6. XI. 1915	4. Teden 31. X. - 6. XI. 1915
Ausweis über den Verbrauch von Brot und Mehl 1960 gr. Brot oder 1400 gr. Mehl	Tessera per il consumo di pane e farina 1960 gr. di pane oppure 1400 gr. di farina	Izkaznica o porabljanju kruha in moke 1960 gr. kruha ali 1400 gr. moke
Verkauf nur nach Gewicht gegen Vorlegung der Ausweis Karte und Abrechnung eines entsprechenden Abchnittes zulässig. Nicht übertragbar! Sorgfältig aufbewahren! Nachdruck verboten!	Vendita esclusivamente a peso, verso esibizione della tessera e ritiro del corrispondente tagliando. Divieto di cessione! Obbligo di accurata custodia! Divieto di riproduzione!	Prodajati se sme samo na težo in če se predloži izkaznica in odreže primeren odrezek. Neprenosljivo! Skrbno shraniti! Ponatis prepovedan!
Strafbestimmungen: Zu widerhandlungen werden an dem Verkäufer wie an dem Käufer mit Geldstrafen bis zu 500 K oder mit Arrest bis zu 6 Monaten geahndet. Bei einer Verurteilung kann auf den Verlust einer Gewerbeberechtigung erkannt werden. Fälschung der Ausweis Karte wird nach dem Strafgesetze bestraft.	Misure penali. Per eventuali contravvenzioni saranno punte tanto il venditore quanto il compratore con multe sino a 500 Corone o con arresto sino a 6 mesi. La condanna può trar seco la perdita di una licenza industriale. La falsificazione della tessera verrà punita giusta il codice penale.	Kazenska določila. Radi prestopkov se kaznuje prodajalec in kupec z denarno kaznjo do 500 K ali z zapornim do 6 mesecev. Ako se kdo obsodi, se more razoditi tudi na izgubo obrtni pravice. Ponarejanje izkaznice se kaznuje po kazenskem zakonu.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Tretji kanal
13.00 Poletni maraton - balet	14.15 Questestate - kvizi, glasba, filmi
13.30 Dnevnik 1	Montcalm in Quebec - dok.
13.45 Rascel marine - film	Atlas Ufo Robot - risanka
Nastopajo: Renato Rascel, Ernesto Calindri, Mario Carotenuto...	16.55 Fantomas minaccia il mondo - film
15.15 Mister Fantasy - glasbena odd.	Nastopa Jean Marais
16.20 Tarzan contro gli uomini blu - TV film	Sportne vesti
17.00 Il ritorno del Santo - TV film	18.40 I professionisti - TV film
17.50 Risanka	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
18.15 Trije nečaki in majordom - TV film	20.30 La banda di Harry Spikes - film
18.40 Il barone e il servitore - TV nadaljevanka	Nastopa Lee Marvin
19.40 Almanah in Vremenske razmere	Dnevnik 2 - Nocoj
20.00 Dnevnik 1	22.15 Sulla terra del rimorso - TV priredba
20.30 Alpensaga - TV nadaljevanka	23.15 Il brivido dell'imprevisto - TV film
Hit'erjeva pomlad	23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
22.05 Dnevnik 1	
22.15 Dimenzija: ocean - dokumentarec	Drugi kanal
23.05 Poletna glasba	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
23.55 Dnevnik 1 - Zadnje vesti in Vremenske razmere	13.13 Due e simpatia - nadaljevanka dneva
	Poldark - 9. nadaljevanje

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Koper
9.00 - 10.35 TV v šoli	14.00 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenskem jeziku
17.20 Teletekst RTV Ljubljana	
17.40 Jeklenec - otroška lutkovna odd.	
17.55 Naša pesem - Maribor 84	
18.25 Dolenjski obzorik	
18.40 Kratak film: Vprašanje življenja in smrti	
18.50 Knjiga	
19.10 Risanka	
19.26 Zrno do zrna	
19.30 Dnevnik I	
19.55 Vreme	
20.00 Citadela - TV nadaljevanka	
20.55 Mednarodna obzorja	
21.55 Dnevnik II	
Zagreb	
16.40 Videostrani	
16.50 TV v šoli	
17.40 Poročila	
17.45 Pustolovščina	
18.15 TV koledar	
18.25 Kronika občine Osijek	
18.45 Gledalec urednik - zabavna oddaja	
19.30 TV dnevnik	
20.00 V žarišču - notranjepolitična oddaja	
20.45 Žrebanje lota	
20.55 Film Alfreda Hitchcocka: Sum	
22.30 TV dnevnik	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	
8.30 Alice - TV film	
9.00 Phyllis - TV film	
9.30 Una vita da vivere - TV roman	
10.30 La nanna di Broadway - film	
12.00 I Jefferson - TV film	
12.25 Lou Grant - TV film	
13.25 Sentieri - TV roman	
14.25 General Hospital - TV roman	
15.25 Una vita da vivere - TV roman	
16.25 Mary Tyler Moore - TV film	
17.00 Tarzan - TV film	
19.00 I Jefferson - TV film	
19.30 Baretta - TV film	
20.25 West Gate - TV nadaljevanka	
22.25 Mary Benjamin - TV film	
23.25 Sport: boks	
0.25 La rapina del secolo - film	
ITALIA 1	
8.30 La grande va'tata - TV film	
9.30 Noi siamo le colonne - film	
11.30 Maude - TV film	
12.00 Giorno per giorno - TV film	
12.30 Lucy Show - TV film	
13.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja	
Il magnifico dottor Dolittle - risanka	
I fantastici viaggi di Fiorellino - risanka	
14.00 Agenzia Rockford - TV film	
15.00 Canon - TV film	
16.00 Bim Bum Bam - otroška odd.	
Lo specchio magico - risanka	
Nanà super girl - risanka	
Hello Spank - risanka	
Strega per amore - TV film	
17.40 La casa nella prateria - TV film	
18.40 Kung-Fu - TV film	
19.50 Il mio amico Arnold - TV film	
20.25 Simon e Simon - TV film	
21.25 L'uomo di Singapore - TV film	
22.30 Devlin e Devlin - TV film	
23.30 Buona notte amore mio - film	
1.00 Ironside - TV film	
RETEQUATTRO	
8.30 I superamici - risanka	
9.15 Lady Gomma - risanka	
9.40 Giatrus - risanka	
10.10 Giorno dopo giorno - TV nadaljevanka	
11.00 Fantasilandia - TV film	
11.50 Tre cuori in affitto - TV film	
12.15 Scooby Doo - risanka	
12.40 Goldie Gold - risanka	
13.10 Prontovideo - glasbena oddaja	
13.30 Fiore selvaggio - novela	
14.15 Giorno dopo giorno - TV nadalj.	
14.45 La prima moglie (Rebecca) - film	
17.00 Scooby Doo - risanka	
17.30 Giatrus - risanka	
18.00 Tre cuori in affitto - TV film	
19.30 Chips - TV film	
20.25 I predatori dell'idolo d'oro - TV film	
21.30 Primi amori - film	
23.30 Quincy - TV film	
0.30 Una moglie giapponese - film	
TELEPADOVA	
13.30 Sampei - risanka	
13.30 Yattaman - risanka	
14.00 Mama Linda - novela	
15.00 Lancer - TV film	
16.00 Cara a cara - novela	
17.00 Star Trek - TV film	
19.30 Mama Linda - novela	
20.20 Images - film	
22.00 Berlioz - TV nadaljevanka	
23.00 Sport	
24.00 Il tallone d'Achille - film	
TRIVENETA	
13.15 Dossier: pericolo immediato - TV film	
14.15 Capitan America - risanka	
14.30 Billy Chang - film	
16.30 Edgar Wallace - TV film	
17.30 Risanka	
18.00 L'incredibile dottor Hogg - TV film	
18.30 Dall'Atlantico al Pacifico - film	
20.00 Q.P. Coupon estate	
20.00 TV film	
20.30 L'incidente - film	
TELEFRIULI	
15.00 Cara a cara - nove'a	
16.30 Il pugnale misterioso - film	
18.00 F.B.I. - TV film	
19.00 Cara a cara - TV film	
19.30 TV dnevnik	
20.25 Mariana il diritto di nascere - novela	
21.30 Questo è il mio uomo - film	
23.00 Tutta la città ne parla - film	

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik; 8.20 Turizem; 8.40 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Niti življenja; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik; Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih; Andrej Capuder: »Rapsodija 20«, vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Tri slovenske sestre; 130 let Družbe sv. Mohorja; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Naši posnetki v živo; vmes: Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 Marjan Rožanc: »Zračna puška«, nato: Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Italijanski program)
6.16, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro - Koledarček; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan; 7.50 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pesem tedna; 10.35 Vrtljak motivov; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na tvoji strani; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Popoldanski spored - Poročila v nemškem jeziku; 14.45 Glasba; 15.15 Glasbena oddaja; 18.00 Made in Jugoslavia.

RADIO KOPER (Slovenski program)
6.30, 13.30, 19.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 13.00 Danes na valu radia Koper; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna radia Koper; 15.00 Croatia - za varnejši jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Mladim poslušalcem; 17.33 Utrinki iz zamejstva; Tržaški narodni ansambel; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek programov.

RADIO 1
7.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno-govorni program; 11.00 Radijska nadaljevanka; 11.20 Master - glasba; 11.30 Mala Italija - Jutranji variete; 13.15 Master - glasba dan za dnem; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Poletni popoldanski program; 17.30 Velike Ellingtonove skladbe; 18.05 60 let radia v Italiji; 18.25 Večerna glasba - mali koncert; 19.20 Na naših trgih; 19.27 Glasbeno-govorni program; 20.00 Italijansko gledališče med dvema stoletjima; 21.00 Varujmo naravo; 21.28 Radijska priredba; 22.00 Glasbeno-govorni program; 22.45 Napotki za avtomobiliste; 22.50 Glasbeni premor; 23.05 Televizijski poziv.

RADIO 2
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 8.00 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijske nadaljevanke; 9.10 Nagradno tekmovanje; 10.30 - 12.45 Glasbeno-govorni program; 15.00 Namišljena preiskava; 15.42 Glasbeno - govorni program; 19.40 Mavrica; 19.50 Vsakdanje življenje; 21.11 Radijski koncert; 21.50 Mavrica - 2. del; 22.50 Radio 2 - Jazz.

LJUBLJANA
6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 4.30 Jutranji program - glasba; 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila prometa; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 6.45 Prometne informacije (Ljubljana, Koper, Maribor); 6.50 Dobro jutro otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za srednje stopnjo; 8.35 Mladi koncertant; (Marko Prijon - čelo, CGV Koper); 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in pesmi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev, Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 Odrasli tako, kako pa mi?; 14.35 Iz mladih grl; 15.10 Radio danes radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 16.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, Glasba; 18.00; Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute z ansamblom Moj-mira Sepeta; 20.00 Slovenska zemlja in pesmi in besedi: »St. Andraž pod Oljko - Družina poje«; 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih; 21.05 Radijska igra: F. M. Dostojevski: Tuja žena; Glasbeni intermezzi; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofoni za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nočni: James Ragan: Čas pogovorov; 23.15 Mozaik lahke glasbe.

Sredstva iz Goriškega sklada za zagotovitev razvoja Isontexa

Glavni problem predstavljajo proizvodni prostori

Zadruzi Isontex, podjetju, ki so ga ustanovili bivši delavci podgorske tekstilne tovarne in ki danes zaposluje okrog dvajset uslužbencev, namerava z ustreznimi ukrepi priskočiti na pomoč Goriški sklad. V tej ustanovi namreč prav te dni razpravljajo o najbolj ustreznih oblikah posega. Podjetje Isontex, čeprav je bilo ustanovljeno šele pred nekaj meseci, namreč že proizvaja posebne vrste industrijskih tkanin. Pravzaprav bi bilo pravilneje zapisati, nadaljuje s proizvodnjo. Gre za blago, za katerega je na tržišču precejšnje popraševanje, imajo pa tudi že zagotovljena naročila za precej mesecev.

Glavna hiba podjetja je v pomanjkanju začetnega kapitala in pa težave v zvezi s proizvodnimi prostori. V hali kjer se zdaj odvija proizvodnja so namreč nameščeni nekako začasno in kolikor se ne bo v prihodnjih mesecih njihov položaj dokončno uredil, obstaja resna nevarnost, da se bodo morali izseliti. To bi pomenilo prekinitev proizvodnje in najbrž tudi likvidacijo podjetja, ki mu primanjkuje denarja za zgraditev ali odkup hale. Podjetje namreč zdaj posluje v prostorih, ki pa bodo v prihodnjih mesecih z uresničevanjem načrta Burgi Moltrasio in s *konsolidacijo premoženja družbe Cotonificio Triestino po sili razmer menjali lastnika.

V kakšni obliki naj bi bil torej poseg Goriškega sklada? Trenutno se zdi najbolj konkretna rešitev v odkupu obstoječe hale. Operacijo, ki sicer še ni podrobno dodelana, naj bi opravil Konzorcij za industrijsko

cono, potrebna sredstva (govori se o dvesto - dvesto petdesetih milijonih) pa bi zagotovil Goriški sklad.

Pripravlja se splošna stavka na Goriškem

Sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL pripravlja splošno stavko v goriški pokrajini, ki naj bi jo raztegnili tudi na tržiško. O tem vprašanju so ponovno razpravljali na včerajšnji skupščini delavcev v dopolnilni blagajni, v tržiški ladjedelnici. O potrebi po zaostrovanju sindikalnega boja ter o še večjem in ne zgolj formalnem angažiranju krajevnih ustanov, je na skupščini govoril Giuliano Bon. V govorih je opozoril na stalno slabšanje splošnega gospodarskega položaja in na nemoč ter obil-

nost krajevnih ustanov, zlasti dežele, pri reševanju krize v ladjedelnici.

Po skupščini so delavci na nekatere pomembnejše križišče v mestu delili letake mimoidočim avtomobilistom

Stavka naj bi bila predvidoma proti koncu meseca, ali v začetku oktobra. Naj ob tem opozorimo, da se prav danes pričinja ciklus srečanj in obiskov med predstavniki tržiške uprave ter vodstvi in delavci kriznih podjetij. Pobudo za to je dala občinska uprava. Danes popoldne bo župan Saccavini skupaj s sodelavci obiskal najprej (ob 15. uri) ravnatelstvo podjetja, ob 16. uri pa se bo srečal s tovarniškim svetom in delavci v dopolnilni blagajni. V prihodnjih dneh bo delegacija obiskala še nekaj podjetij.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Ul. Carducci 38. Telefon: 842-68.

Na 9. partizanskem mitingu poudarek na tematiki miru

Vrednote odpornosti in osvobodilnega boja so za nas še vedno živ zgled in spodbuda za angažiranost v boju za pravičnejšo družbo in predvsem za mir v svetu, ki predstavlja danes za vsakogar največjo dobro. V znamenju teh misli je potekal v Selcah 9. partizanskih miting, ki ga prireja pokrajinski odbor VZPI-ANPI za Goriško.

V soboto zvečer so se nekdanji borci in številni mladi udeležili sprejema z baklami ob prireditvenem prostoru do spomenika Proletarski brigadi, ki je kot prva partizanska brigada delovala v tem kraju. Na čelu sprejema je korakala godba »G. Verdi« iz Ronk. Na kratki slovesnosti ob polaganju vencev k spomeniku sta spregovorila podžupana iz Ronk in iz Doberdoba, Gianfranco De Iust in Jože Fergoglio, ter nekdanji komisar brigade Fontanot in bivši senator Silvano Baccicchi.

Vsi so se spomnili žrtev antifašističnega boja in velikega zgleda, ki so ga v skupnem boju dali slovenski in italijanski borci. Vendar ta generacija tudi danes ne počiva — so pristavili —, ampak se skupaj z mladino bori za uveljavitev takratnih idealov, za boljšo in pravičnejšo družbo, za mir in sožitje v svetu.

Prav tematika odpornosti in miru v svetu je bila v nedeljo popoldne predmet 3. mednarodnega shoda o vprašanjih miru, ki so ga priredili v okviru praznika. Nekdanji komisar divizije Garibaldi - Natisone, G. Padovan, se je v uvodnem referatu dotaknil številnih tem, od priateljstva in sodelovanja med narodi, ki so ga

slovenski in italijanski borci skovali z bojem z ramo ob ramo, do sedanjih žarišč napetosti v svetu, do oboroževanja pri nas, do tega, kar vsakdo od nas lahko naredi, da se zoperstavi teku proti samouničenju človeštva.

V okviru praznika je bilo še več uspešnih prireditev, od kolesarske dirke, ki se je udeležilo več kot 200 amaterjev, do kulturnih in družabnih točk sporeda.

● Pred kratkim je izšla nova izdaja knjige Angela Colleonijs »Malfalco, storia e leggenda«. Gre za tretjo izdajo knjige, ki je bila prvič natisnjena pred skoraj 20 leti.

razna obvestila

Vodstvo SGS in župnije vabijo na duhovna srečanja; za otroke do 14. leta: danes ob 9. uri v župnijski dvorani v Doberdobi, ob 15. uri v župnišču v Sovodnjah in jutri ob 8. uri v zavodu sv. Družine v Gorici. Tu bo jutri popoldne ob 15. uri srečanje za mladino nad 14. letom, ob 19. uri pa za mladino nad 20. letom in za mlade zakonce.

Sekcija VZPI - ANPI Dol - Jamlje priredi tradicionalni piknik v Dolu (na palkišču) v nedeljo, 23. t.m., ob 12.30. Vabljeni so člani in nečlani. Vpisujejo: Ettore Moro in Franc Pahor za Dol, Ernest Soban in Alojz Legissa za Jamlje. Vpisovanje se zaključuje 18. t.m.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Rismondo, Ul. Toti. Telefon: 72-701.

Razstava starih godal uvod v violinski natečaj »Lipizer«

Z uradnim odprtjem razstave godal se bo danes ob 10. uri pričel v Auditoriju v Ul. Roma 3. Mednarodni violinski natečaj za nagrado »Rodolfo Lipicere«, ki ga prireja istoimensko goriško glasbeno društvo. Ta kvalitetna kulturna prireditev, ki nam bo že tretje leto zapored predstavila nekatere med najboljšimi mladimi violinisti iz vsega sveta, se je letos še obogatila in izpopolnila s stranskimi prireditvami, ki se bodo — vzporedno z natečajem zvrstile do konca tedna.

V razstavnih dvorani bo do nedelje vsak dan na ogled izbor starih in dragocenih godal. Jutri se bo v pokrajinski sejni dvorani pričela 1. konferenca o goslarstvu. Ob 16. uri bo Marco Tiella govoril o razvoju godal od 16. stoletja do današnjih dni. Srečanje se bo nadaljevalo tudi v četrtek dopoldne, ob 10. ure dalje s poročili Sergia Renzija o strukturah za poklicno usposabljanje goslarja v Italiji in v inozemstvu, ter prof. Vinicia Gaia o ohranjanju in zaščiti godal.

V petek bo prav tako v pokrajinski sejni dvorani 2. mednarodni violinski simpozij. Člani žirije in umetniškega vodstva letošnjega natečaja bodo primerjali reševanje tehničnih, izraznih in nasploh umetniških problemov v različnih violinskih šolah. Pomembno srečanje, ki naj bi podalo sliko violinske glasbe danes v svetu, se bo pričelo v petek ob 16. uri, nadaljevalo pa se bo v soboto dopoldne ob 10. do predvidoma 12.30.

Najpomembnejši in najpravljačnejši pa je gotovo tekmovalni program, v katerem se bo pomerilo 28 mladih violinistov v zastopstvu 15 držav iz vseh petih kontinentov. Vsak tekmovalac bo moral izvajati nekaj obveznih in nekaj prostih skladb. Tekmovalni nastopi bodo razdeljeni v izločilni del, polfinale in finale. Od danes do četrta si bodo nastopi sledili po sledečem urniku: danes ob 15.30 in 20.30, jutri ob 10. uri izločilni del; jutri ob 20.30 in v četrtek ob 15.30 in 20.30 polfinale. Finalna večera bosta na sporedu v petek in soboto ob 20.30. Izbrani tekmovalci bodo na teh večerih nastopili ob spremljavi simfoničnega orkestra ljubljanske Opere, pod vodstvom dirigenta Milivoja Šurbeka, ki bo spremljala tudi koncert zmagovalcev v nedeljo zvečer po nagrajevanju (od 20. ure dalje).

Bolnišnici v Gradežu in Krminu bodo preuredili in ne zaprli

Bolnišnici v Gradežu in Krminu ne bodo ukinili, ampak bodo v teh dveh zdravstvenih ustanovah pričeli razvijati nekatere nove storitve, ki niso bile predvidene v osnovnem načrtu reorganizacije javne zdravstvene službe v deželi. Tako izhaja iz izjav deželnega odbornika Gabrieleja Renzulija.

Vest so z zadovoljstvom in olajšanjem sprejeli zlasti v vodstvu goriške KZE, pa tudi v obeh bolnišnicah, kjer so že nekaj mesecev živeli v ozračju negotovosti. Katere službe in nove storitve bodo uredili v gradeški in krminski bolnišnici, za enkrat še ni znano.

Obenem z novico, da omenjenih ustanov ne bodo zaprli, prihaja še druga zelo ugodna vest. Goriški KZE bo dežela v kratkem nakazala dodatna finančna sredstva za kritje tekočega proračuna. KZE bo prejela približno 10 milijard lir, kar naj bi zadostovalo za pokritje vseh obveznosti do konca leta.

Manifestacija KPI nocoj v Ronkah

Komunistična partija prireja danes ob 18. uri v parku Excelsior v Ronkah shod na temo »Za drugačno gospodarsko politiko vlade«. Govoril bo senator Nereo Battello. V letaku s katerim sklicujejo manifestacijo so med drugimi navedene hude krize na Trziškem, zaposlovanja v celi pokrajini, na vsedržavni ravni pa odzvem točk draginjske doklade.

prispevki

Namesto cvetja na grob Karoline Peric vd. Lakovič daruje družina Sosič z Opčin 25.000 lir za sekcijo krvodajalcev iz Doberdoba in 25.000 lir za pevski zbor Jezero - Doberdob.

V spomin na Delkino mamo darujeta Annamaria in Dino 50 tisoč lir za Kulturni dom v Sovodnjah.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Nicola Medeat, Paolo Capellotti, Alberto Visintin - Godeas, Erika Cijan, Eleonora Lorenzon, Marciano Capobianco, Susanna Celante, Manuel Rizzi, Andrea Fantini, Erika Esposito, Riccardo Fascetta, Fabio Di Muzzo, Enzo Zorzin.

SMRTI: 84-letna upokojenka Carmela Bertoch vd. Rimarsky, 78-letna upokojenka Giovanna Brumat vd. Pettari, 92-letna upokojenka Marcela Baucer vd. Schiozzi, 75-letna upokojenka Santana Passero vd. Bogaro, 87-letna upokojenka Marija Olenik vd. Frausin, 74-letna upokojenka Marija Devetak, 59-letna gospodinja Liliana Andreani por. Luciani, 76-letni upokojenec Aldo Minuissi, 76-letni upokojenec Francesco Tabai, 74-letni upokojenec Corrado Sandrin, 70-letna gospodinja Zora Turecech vd. Altran.

OKLICI: profesor Stello Rada in študentka Angela Ceccotti, delavec Gualtiero Iellina in gospodinja Elisabetta Stacul, komercialist Aulo Rubino in profesorica Caterina Spanghero, trgovec Lucio Modula in turistična operaterka Loredana Brezza.

POROKE: mehanik Roberto Di Matteo in računovodja Claudia Culot, uslužbenec Gerlando Vinti in prodajalka Vania Besazza, trgovski potnik Giuliano Pettarini in uslužbenka Grazia Cenni, policist Robert Zavadvil in študentka Rosanna Pavlin, mestni stražnik Massimo Compassi in uslužbenka Manuela Comar, uslužbenec Oliviero Furlan in brezposelna Annamaria Canevali, skladiščnik Robert Colja in uslužbenka Tamara Valantig, finančni stražnik Santo Argano in Annamaria Veraldi, pismonoša Carlo Princi in brezposelna Milena Miculin.

kino

Gorica

VERDI Danes zaprto.
VITTORIA 17.30—22.00 »Ansia erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Apocalypse sexual«. Prep. mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »Apocalypse sexual«. Prep. mladini pod 18. letom.
EXCELSIOR Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA Danes zaprto.
SVOBODA 20.30 »Detektiv Harieta Zaper«. DESKLE 19.30 »Rdeči«.

Bogat spored nedeljskih prireditev

Čeprav se bo trgatve zaradi neugodnih vremenskih razmer pravzaprav šele pričela (pravijo, da čez kakšen teden), so se v Krminu sinoči sklenile prireditve ob letošnjem pokrajinskem prazniku grozjda. Izjemo predstavlja razstava vin, ki bo odprta še do 17. t.m. in sicer v palači Locatelli, kjer urejajo tudi stalno enoteko briških in posebej krminskih vin.

Osrednja prireditev ob letošnjem prazniku je bil nedeljski sprevod alegoričnih voz, dogodek, ki je privabil v prestolnico Brd — tako tudi upravičeno pravijo Krminu — okrog deset tisoč oseb. Ogromnamnožica

je z zanimanjem, čeprav z rahlo nestrpnostjo zaradi znatne zamude v primerjavi z najavljenim pričetkom, sledila sprevodu šestih voz, mladim plesalcev folklorne skupine iz Meduje, godb na pihala iz Corna di Rosazzo in pobratenega mesteca Friesach ter majoretke iz Palmanove. Posebne pozornosti in odobravanja je bil deležen furman (sicer ni sodeloval v natečaju) s kolesljem, ki ga je vlekel lipicanec, na sedežu pa je mirno in dostojanstveno sedel pes, s kapo, naočniki in drugo športno opremo. Od šestih vozov je komisija najboljšo ocenila tistega, ki je poznarjal prijateljstvo med Krminom in Friesachom, oziroma med vinom

in pivom. Voz je pripravila skupina Agesci iz Krmina, Sicer pa so tudi druge skupine dokazale veliko mero iznajdljivosti in smisla za humor. Tako je bil že takoj na začetku sprejema ogromen rdeč pajek, zajedavec, ki še danes kljub različnim posegom in škropivom, povzroča precej škode v vinogradih. Spriču napovedi o skorajšnjem zaprtju krminske bolnišnice (sicer pa kaže, da bo imela zadeva vendarle ugoden razplet), pa je bilo kar pričakovati, da bo katerega od skupin opozorila na problematiko odnosov med deželo in Krminom. Kaže, da voz, ki ga je pripravil krožek uslužbencev krminske bolnišnice ni bil deležen preve-

likega odobravanja, saj se je uvrstil šele na zadnje mesto lestvice.

Popoldanska nedeljska prireditev se je sklenila z nastopom folklorne skupine ter pihalnih orkestrrov, različnimi tekmovalni, plesom. Opozoriti velja tudi na nekaj vzporednih prireditev sicer pretežno trgovskega značaja, ki pa so se odvijale, kakor opozarjajo radikalci, v za take namene prav gotovo neprimernih prostorih (občinsko gledališče).

Lep in vsekakor uspel praznik grozjda. Škoda le, da domačega grozjda pravzaprav ni bilo videti, ker šele dozoreva v vinogradih. Za to pa zares ne moremo kriviti prirediteljev.

Končan prvi del italijanskega nogometnega pokala

Triestina in Udinese izločena

Prvi del italijanskega nogometnega pokala je končan. V osmino finala je napredovalo devet ekip iz A in 7 ekip iz B lige. Za Udinese in Triestino prvi del ni bil uspešen, saj sta obe ekipi izločeni iz nadaljnjega tekmovanja. Če smo do neke mere lahko zadovoljni z nastopi Triestine, ki je le za las izgubila napredovanje pa tega ne moremo trditi za Udinese, ki je svojim navijačem pripravil marsikatero grenko razočaranje in bo moral v italijanskem prvenstvu, ki se začne v nedeljo, igrati precej drugače, če bo hotel izpolniti napovedi o boju za uvrstitev v pokal UEFA.

Triestina — Milan 0:0

TRIESTINA: Bistazzoni, Chiarenza, Braghin (86. min. D'Ottavio), Costantini, Cerone, Biagini, De Falco, Braglia, Gamberini, Romano, De Giorgis (67. min. Vailati).

Z remijem proti prvotilgašu Milanu in istočasno zmago Parme se je Triestina poslovila od tekmovanja za italijanski pokal.

Za tekmo med milansko ekipo in Triestino je vladalo v mestu izredno zanimanje in na stadionu Grezar se je ob tej priliki zbralo veliko gledalcev, ki so zapustili stadion precej razočarani, ne toliko zaradi izločitve, kolikor zaradi igre, ki sta jo obe moštvi, predvsem pa Milan, predvajali.

Nasplošno je bila Triestina na tej tekmi boljši nasprotnik, in bi glede na prikazano igro tudi zaslužila kaj več od neodločenega izida. Čeprav sta ji manjkala dva standardna igralca kot Bagnato in Dal Prà, je tržaška ekipa po začetnih minutah prevzela pobudo v svoje roke in jo obdržala do konca. Mogoče lahko krivimo domačo ekipo, da ni siloviteje pritisnila na vrata gostov. V tem primeru, bi Triestina gotovo iztržila zmago in s tem kvalifikacijo. Vsekakor pa se nam zdi ekipa solidno pripravljena I. Pavletič

Udinese - Sampdoria 3:3 (2:1)

STRELCI: v 8' Cattaneo, v 15' Scanziani, v 40' Zico, v 59' in 70' Francis, v 72' De Agostini.

UDINESE: Brini, Galparoli, Cattaneo, Gerolin (od 74' Papais), Brilla, De Agostini, Mauro, Miano (od 46' Rossi), Selvaggi, Zico (od 65' Montesano).

Udinese tudi v zadnjem nastopu v italijanskem pokalu ni uspel zmagati pred svojimi navijači, ki jih je bilo tokrat le 15 tisoč.

OSTALI IZIDI IN LESTVICE
SKUPINA 1: Brescia - Como 0:2; Parma - Carrarese 1:0.

LESTVICA: Milan 7, Parma in Triestina 6, Como 5, Brescia in Carrarese 3.

KVALIFICIRANA: Milan in Parma
SKUPINA 2: Inter - Avellino 2:0; Spal - Pisa 3:6; Francavilla - Bologna 2:3.

LESTVICA: Inter 9, Pisa 7, Avellino 6, Bologna 4, Spal in Francavilla 2.

KVALIFICIRANA: Inter in Pisa
SKUPINA 3: Roma - Lazio 2:0;

Padova - Varese 0:0; Genoa - Pistoiese 5:0.

LESTVICA: Roma 8, Genoa in Lazio 6; Varese 5, Padova 4, Pistoiese 1.

KVALIFICIRANA: Roma in Genoa.
SKUPINA 4: Empoli - Torino 0:1; Cesena - Cremonese 1:2; Monza - Vicenza 2:1.

LESTVICA: Torino in Empoli 7, Cesena, Cremonese, Monza in Vicenza 4.

KVALIFICIRANA: Torino in Empoli.

SKUPINA 5: Verona - Ascoli 1:0; Catania - Casarano 1:0; Campobasso - Benevento 3:1.

LESTVICA: Verona 9, Campobasso 6, Ascoli in Benevento 5, Casarano 3, Catania 2.

KVALIFICIRANA: Verona in Campobasso.

Mednarodno teniško prvenstvo ZDA

McEnroe in Navratilova prva

FLUSHING MEADOW — Mednarodno teniško prvenstvo ZDA se je končala z zmago McEnroea. V polfinalu je Američan najprej po treh urah in 45 min. odlične igre v petih setih premagal rojaka Jimmyja Connorsa, nato pa je imel v finalu za nasprotnika Čehoslovaka Ivana Lendlja, ki ga je McEnroe v eni uri in 40 min. premagal z igro, so bili gledalci razočarani, saj se Lendl ni mogel resneje upirati prepričljivo boljše McEnroeu. Slabo igro Lendlja kaže tudi končni rezultat: 6:3, 6:4, 6:1. McEnroe je s to zmago že četrty osvojil mednarodno teniško prvenstvo ZDA.

V ženskem finalu pa je zmagala Američanka Navratilova. Po treh setih dobre in zanimive borbe je premagala rojakinjo Chris Evert

Lloydovo, ki je dosedaj šestkrat zaporedoma osvojila zlato na teniškem prvenstvu ZDA.

POLFINALNI IZID
MOŠKI: John McEnroe (ZDA) - Jimmy Connors (ZDA) 6:4, 4:6, 7:5, 4:6, 6:3

FINALNA IZIDA
MOŠKI McEnroe (ZDA) - Lendl (ČSSR) 6:3, 6:4, 6:1.

ŽENSKE Navratilova (ZDA) - Lloyd (ZDA) 4:6, 6:4, 6:4.

World vision Parma
evropski prvak v bezbolu
RIMINI — Ekipa World vision iz Parme je z zmago nad Riccadonno iz Riminija ponovno osvojila evropski kluski naslov v bezbolu. Finale se je zaključil z neoporečno zmago ekipe iz Parme z 12:0.

1. in 2. jugoslovanska nogometna liga

Nepričakovan poraz Olimpije

Komentar
FRANCI BOŽIČ

V 5. jugoslovanskem kolu 1. zvezne lige je splitski Hajduk nepričakovano izgubil 1. mesto, na vrhu pa sta ga zamenjala Partizan in Velež. V 2. ligi pa je moral doslej vodilni Maribor to mesto prepustiti Proleterju. Presenečen je bilo tokrat bolj malo, enega največjih pa je pripravilo moštvo Splita, ki je v Ljubljani premagalo Olimpijo.

Hajduk je gostoval v Osijeku, ta prvotilgaš je med premorom izgubil veliko igralcev, zato je poraz Splitčanov toliko bolj nepričakovan. Osiječani imajo mladega in ambicioznega trenerja Milana Djuričiča, ki poskuša revolucionirati jugoslovanski način igranja.

Partizan je igral pred TV kamerami v Prištini, kjer je napočil zgodovinski dan: Priština je prvič odkar je prvotilgaš izgubila tekmo doma. Prištince Vokri in Batrović pa sta po naključju prav na ta dan postala reprezentanta. Strelec za Prištino je bil nekdanji Partizanov igralec Šalja, za Beograščane pa je oba gola dosegel Mance, ki pa ga presenetljivo ni na seznamu selektorja Milutovića za tekmo s Škotsko, ki bo v sredo.

Olimpija je v Ljubljani igrala izpod vsake kritike. To je bila najslabša ligaška predstava, ki so jo kdajkoli videli gledalci v Ljubljani. Bilo jih je le kakih 2.500, bili pa so seveda ogorčeni. Split je povedel z golom gluhonemega Bogdanovića, 15 minut za tem je Terčič izenačil, malo pred koncem pa so gostje prek Zorice dosegli še zmagovito gol. Ljubljancem ni nič uspevalo, v vseh 90. min. si niso ustvarili niti ene zrele priložnosti. A tudi gostje iz Splita niso blesteli, izvedli so samo dve nevarnejši akciji in iz njih dosegli dva gola.

Mariboru se je godilo le malo bolje z dubrovniškim GOŠK Jugom. Mladi Žurman je sicer dosegel prvi gol za Mariborčane, toda gostje so za čuda z igralcem manj izenačili. V Mariboru je bilo 8 tisoč gledalcev, ki seveda niso bili zadovoljni, čeprav je Maribor po četrtem kolu s točko za-

mude pristal na še vedno odličnem drugem mestu. Dalmatinski ligaši očitno ne ležijo slovenskima ligašema, Splitčani in Dubrovčani so pred gostovanji v Sloveniji skupaj lahko upali na eno ali dve točki, osvojili pa so kar tri. Mariborčani pa so dokazali še nekaj: da lažje igrajo z igralcem manj kot z igralcem več. Po dveh zmagah z igralcem manj so namreč Mariborčani tokrat z igralcem več razočarali. Ni jim pomagal niti mladi Taneski, ki je spet igral le v drugem polčasu, a tokrat ni dosegel gola.

IZIDI 5. KOLA
1. zvezna liga: Budućnost - Vojvodina 1:0 (0:0), Priština - Partizan 1:2 (1:1), Osijek - Hajduk 1:0 (0:0), Radnički - Dinamo (Z) 0:0, Sarajevo - Željezničar 0:0, Velež - Sloboda (1:0), Vardar - Rijeka 2:1 (1:1), C. 3:1 (2:0), Iskra - Dinamo (V) 2:1 zvezda - Sutjeska 4:1 (1:0).

LESTVICA: Partizan, Velež 8, Željezničar 7, Hajduk, Vardar, Osijek, Iskra 6, Radnički, Sarajevo, Sloboda 5, Priština, Crvena zvezda, Rijeka, Sutjeska, Budućnost 4, Dinamo (Z), Vojvodina, Dinamo (V) 2.

PRIHODNJE KOLO: Vojvodina - Sutjeska, Rijeka - Crvena zvezda, Dinamo (V) - Vardar, Sloboda - Iskra, Željezničar - Velež, Dinamo (Z) - Sarajevo, Hajduk - Radnički, Partizan - Osijek, Budućnost - Priština.

2. ZVEZNA LIGA ZAHOD: Borac - Jedinstvo (Br.) 3:1 (1:0), Olimpija - Split 1:2 (1:1), Šibenik - Novi Sad 2:1 (2:0), Radnik - Jedinstvo (Bi) 0:0, Leotar - Čelik 2:1 (1:1), Kikinda - Spartak 1:0 (1:0), Maribor GOŠK Jug 1:1 (1:0), Proleter - Vrbas 3:0 (3:0), Rudar - Crvenka 2:1 (0:0).

LESTVICA: Proleter 7, Maribor 6, Borac, Jedinstvo (Bihač), GOŠK Jug 5, Leotar, Spartak, Split, Rudar, Šibenik, Novi Sad, Kikinda 4, Čelik, Olimpija, Vrbas, Radnik 3, Jedinstvo (Brčko), Crvenka 2.

PRIHODNJE KOLO: Crvenka - Borac, Vrbas - Rudar, GOŠK Jug - Proleter, Spartak - Maribor, Čelik - Kikinda, Jedinstvo (Bi) - Leotar, Novi Sad - Radnik, Split - Šibenik, Jedinstvo (Br) - Olimpija.

Velika nagrada Italije v formuli ena

Niki Lauda že svetovni prvak?

MONZA — Z zmago v Monzi si je »stari« Niki Lauda dejansko že zagotovil svoj tretji svetovni naslov. Avstrijec ima namreč sedaj deset in pol točke prednosti pred drugouvrščenim Francozom Prostom, ki je v nedeljo takoj po začetku dirke odstopil zaradi okvare v motorju.

Lauda je izpeljal dirko taktično zelo dobro: ko je namreč videl, da je Prost odstopil, se je podal za vodčim Piquetom, Tambayem in Fabijem. Brazilc je moral odstopiti, ostala dva konkurenta pa je Lauda ob pravem trenutku prehitel in zanesljivo prešel v vodstvo. Ko je manjkalo le nekaj krogov do konca sta bila primorana odstopiti tudi Tambay in Fabi, tako da se je na drugo mesto prebil Italijan Alboreto na ferrariju; uspeh italijanske vrste pa je dopolnil še Patrese z dobrim tretjim mestom. Ostali (De Angelis, De Cesaris, Ghinzani) pa so zaradi raznih okvar odstopili ali pa krepko zaostali.

Zmaga Nikija Laude je bila vsekakor zaslužena, saj je drugouvrščenemu Alboretu zadal kar 24 se-

Niki Lauda

kund zaostanka, vsem ostalim pa vsaj en krog.

KONČNI VRSTNI RED VN ITALIJE: 1. Lauda (Avs.) - McLaren, ki

je 295,800 km prevozil v 1.20'29''065 s povprečno hitrostjo 220,514 km na uro; 2. Alboreto (It.) - Ferrari po 24; 3. Patrese (It.) - alfa romeo po enem krogu; 4. Johansson (Sve.) - toleman po dveh krogih; 5. Gartner (Avs.) - osella po dveh krogih; 6. Berger (Avs.) - ATS po dveh krogih; 7. Ghinzani (It.) - osella po treh krogih; 8. Rothengatter (ZRN) - spirit po treh krogih; 9. Cheever (ZDA) - alfa romeo po šestih krogih; 10. Boutsen (Bel.) - arrows po šestih krogih.

LESTVICA SP: 1. Lauda (Avs.) 63 točk; 2. Prost (Fr.) 52,5; 3. De Angelis (It.) 29,5; 4. Arnoux (Fr.) 24,5; 5. Piquet (Braz.) 24; 6. Warwick (VB) 23; 7. Alboreto (It.) 21; 8. Rosberg (Fin.) 20; 9. Mansell (VB) 13; 10. Tambay (Fr.) 10 itd.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. McLaren 115,5 točke; 2. Ferrari 45,5; 3. Lotus 42,5; 4. Renault 33; 5. Brabham 32; 6. Williams 24; 7. Toleman 11; 8. Alfa Romeo 10; 9. Osella 4; 10. Arrows 4; 11. Ligier 2; 12. ATS 1.

nila v krvavo kašo. Mine so pahutale kot zle ptice, sekale nad njima in pod njima, toda njiju se niso usmili. Oskropljena s prstjo in ranjena od padajočega kamenja, vsa v krvi in ranah, sta čakala, dokler ni obstreljevanje prenehalo. Dim se je razkalil, nad njima se je prekalalo nebo, temni oblaki so raznašali veletok jasnine v neznano. V pokrajino se je razlila rumena luč. Tišina kot ob stvarjenju sveta, odmrlo listje v vetru, modrina neba in žalost konca...

Edvinu je oteklo mnogo krvi, lotevala se ga je slabost, izgubljal se je v sanjarjenju in blodnjah. Dvajset pomladi je imel za seboj in razen garanja na zemlji ni poznal drugih užikov. Ljubezen je zdrsnila mimo njega. Spomnil se je Osojnikove Tine. Zaljubila se je vanj. Tudi on se je zagledal vanjo. Vse, kar je bilo, je bilo v sanjah, v upanju in pričakovanju. Nekajkrat jo je poljubil v rosnem poletju, vsa nežna je drhtela v njegovih rokah, vedno ga je občudujoče gledala z otožnimi očmi. Stari Osojnik je opazil njuno bliževanje. Fant mu je bil všeč. Najbolj močan je bil od vseh Bečanovih. Njemu in njej bi dal kmetijo. Rad ga je imel, kot bi bil njegov sin; tudi zato, ker je bil Bečanov.

Kdo te bo ljubil, Tina? Mene bo vzela smrt... Pa sem vedno mislil, da me ne more zadeti...

Začutil je neznosno žejo in grenkoslan okus po krvi v ustih. Čas se je ustavil. Razpršen v drobce mu

je vračal slike, iztrgane iz spomina. Otroštvo, bratje, sestre, mama in ded... Oče ga je imel rad, ker mu je bil najbolj podoben. Trd, trmast, vztrajen, nekoliko zaletav. Da, zaletav. Če ne bi bil zaletav, zdaj ne bi umiral v tej groblji. Pa še Franeta je potegnil za sabo... Brezno teme se je odpiralo, nič več ni čutil bolečin, samo samoto in otrplo žalost...

Odprl je oči. Srečal se je s Franetovim pogledom. Nobenih besed, samo snidenje ob slovesu. Franetove oči so bile napolnjene s kljubovanjem. Kako velik je naslonjen na skalo, z okrvavljenim čelom se dotika neba, ki vse bolj žari...

Italijani so ju spet pozivali k vdaji. Z utrujeno roko je Frane segel po strojnici. Meglilo se mu je pred očmi. Pomeril je na narednika, ki je prežal izza skale.

Samo tri kroglice so zažvižgale in strojnica je utihnila. Frane je snel saržer in ga vrgel k izpraznjenim, da je zažvenketal.

»Brez municije sva, Edvin. Brez municije za puško, brez municije za strojnico...«

Imela sta samo vsak svojo pištolo z nekaj naboji. »Edvin, slišiš? Ne zaspi, Edvin. Morala se bova ubiti, če ne, naju bodo dobili živa. Ali ni dovolj, da imajo Marijo, mamo, očeta? Ti satani znajo ranjenega ozdraviti in mu naložiti peklenke muke, kot so jih Janezu. Tedaj človek ne more odgovarjati zase.«

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

242.

»Norca, nam res ne kaže drugo, kot da ju zdrobimo v kašo?«

»Gospod major, rekel sem vam, da potrebujem živi jezik. Pozovite ju, naj se predata. Zdaj, ko jima je že odtok precej krvi, bosta morda drugačne volje.«

Narednik, ki je bil najbližji vrhu, je prevzel nalogo, da se bo pogovarjal z branilcema. Tulil je:

»Partizana, vdajta se. General vama obljublja življenje!«

»Naj gre v božjo mater vaš general! Partizani se ne vdajo!« je prišel odgovor s kote.

Minometalci so znova odprli ogenj. Kriki razbita jekla, ječeče kamenje, dušeč dim, slepeč ogenj... Trava in grmovje na vzpetini sta gorela...

Frane se je stisnil pod eno skalo, Edvin pod drugo. Oslepljena in oglušena sta čakala, kdaj bo kate- ra od min padla v njuno zavetje, kdaj ju bo spreme-

Italijanski košarkarski pokal TRŽAČANI USPEŠNI

Benetton — Stefanel 67:78 (37:42)

BENETTON TREVISIO: Pressacco 5, Marietta 8, Ferracini 2, Benevelli 8, Paci 3, Solomon 19, Starks 22, Bortolon, Bucciol, Terziol.
STEFANEL TRST: Bobicchio, Fichetto 10, Lanza 8, Riva 6, Bertolotti 16, Vitez 3, Dillon 35, Sterle in Gori.

SODNIKA: Paronelli in Tallone. PM: Benetton 7:9, Stefanel 10:12. GLEDALCEV: 2.000.

TREVISIO — Tržaški Stefanel je uspešno pričel nastope v italijanskem košarkarskem pokalu. Varovanci trenerja De Sistija so namreč sinoči v Trevisu povsem zasluženoma premagali domače moštvo Benettona, ki je igral z obema Američanoma (Solomon in Starks).

Z dobro igranje v obrambi in s točnimi meti v napadu, pri čemer se je še posebno izkazal Američan Dillon, ki je bil s 35 točkami tudi najboljši strelec srečanja, je uspelo Tržačanom zmagati in tako tudi osvojili prvi točki v tem pokalu.

Ostali sinočni izidi
Scavolini - Cida 103:88 (55:42); Yorga - Pall. Livorno 97:89 (47:42); Cantine Riunite - Succhi G 80:92 (40:44).

Tako v evropskih košarkarskih pokalih

V Münchnu so v nedeljo zjutraj izžrebali pare prvega in drugega kola evropskih košarkarskih pokalov. Sodelovalo bo tudi 9 italijanskih in 8 jugoslovanskih moških in ženskih ekip.

POKAL PRVAKOV

1. kolo (4. in 11. oktobra): Kopenhagen (Dan.) - Bancoroma (It.); CSKA Sofija (Bol.) - Cibona Zagreb (Jug.)

POKAL POKALNIH PRVAKOV

2. kolo (30. oktober in 6. novembra): zmagovalec dvoboja 1. kola Budimpešta (Madž.) - Solun (Gr.) proti Bosni Sarajevo (Jug.); Indesit iz Caserte že kvalificiran.

POKAL KORAC

2. kolo (31. oktober in 7. novembra): zmagovalec tekme 1. kola Nikozija (Ciper) - Atena (Gr.) proti Vareseju (It.); zmagovalec dvoboja 1. kola Warrington (VB) - Liege (Bel.) proti Livornu (It.); zmagovalec dvoboja 1. kola Solun (Gr.) - Sofija (Bolgarija) proti Zadru (Jug.); zmagovalec dvoboja 1. kola Ioniokos (Gr.) - Hapoel (Izrael) proti Šibenki (Jug.); Partizan (Jug.), Cantù in Simac Milan (oba It.) že v finalni skupini.

POKAL PRVAKINJ

1. kolo (4. in 11. oktobra): Nyon (Švi.) - Vicenza (It.); 2. kolo (1. in 8. novembra) zmagovalec dvoboja Luksemburg - Coxyde (Bel.) proti Partizanu Beograd (Jug.).

POKAL RONCHETTI

1. kolo (3. in 10. 10.): Apollon Solun (Gr.) - Avellino (It.); Bruxelles (Bel.) - Tuzla (Jug.).

Šahovski dvboj za naslov svetovnega prvaka Karpov in Kasparov začela z remijem

MOSKVA — Šahovski dvboj za naslov svetovnega prvaka se je začel z remijem. V včerajšnji prvi partiji sta se namreč Anatolij Karpov in Garri Kasparov sporazumela za remi v 36. potezi.

Bele figure je imel Karpov, ki je začel s Sicilijanko, to je z napadno igranje, ki je presenetila prisotne strokovnjake, ki so od »Tolje« pričakovali mirnejši začetek. Kasparov pa se ni pustil presenetiti, odigral neke nove variante, ki so svetovnega prvaka spravile v težave. Vse pa se je končalo z remijem.

Včeraj se je torej v Moskvi začel dvboj za svetovno šahovsko prvenstvo med prvkom, 33-letnim Anatolijem Karpovom in komaj 21-letnim Garrijem Kasparovom. Glavni sodnik je jugoslovanski vele mojster Svetozar Gligorić, zmagal pa bo tisti šahist, ki bo prvi dosegel šest zmag, medtem ko se remiji ne štejejo.

Ta dvboj bo vsestranko zelo zanimiv. To pa zato, ker bo tokrat prvič, da je svetovni šahovski prestol Karpova v resni nevarnosti, kar se pravzaprav od leta 1975, ko je postal svetovni prvak (premagal je namreč Fischerja brez borbe), še ni zgodilo.

V srečanjih s Korčonom je bil namreč vedno nesporen favorit, to o znaku pa je tudi vedno opravičil. Po leg tega je Garri Kasparov največji povojni svetovni šahovski talent (po leg Roberta Fischerja) in ima vse adute da, mimo osvojitve naslova svetovnega prvaka ustvari svoje obdobje. Kasparov je najmlajši izzivalec svetovnega prvaka sploh, poleg tega pa ima za celo deset točk boljši rating od Karpova 2715 proti 2705.

Poglavje zase pa je šahovski stil Kasparova in pa njegova predanost

igri kot ideji in ne samo kot službi, kot se to, žal, vedno bolj dogaja med vodilnimi svetovnimi vele mojstri. Zanj je šah nekaj več, to pa izkazuje z neverjetno svežino zamišlji, optimizma, napadalne igre in večkrat pravzaprav zanesenjaštva.

V tem dvboju favorita ni, oz. šahisti so v napovedovanju zmagovalca zelo previdni in diplomatski. Karpov ima na svoji strani veliko izkušnjo, izredno soliden stil, s katerim dela zelo malo napak, Kasparov pa mladost, vulkan novih šahovskih idej, vero in navdušenje v igro ter optimizem. Toliko, da ne bomo previdni v izjavah, dodamo, da je za nas favorit za osvojitve naslova svetovnega šahovskega prvaka Garri Kasparov, ki bo nato tudi začel Kasparovovo šahovsko ero.

DUŠAN JELINČIČ

»Memorial Race«: drevi ob 20.00 na Proseku

San Giovanni - Zarja

Drevi ob 20. uri bo na Proseku veliki finale nogometnega turnirja za »Memorial Race« med San Giovannijem in Zarjo.

To srečanje bi moralo biti na sporedu že v petek, preložili pa so ga zaradi naliva.

Bazoviški nogometaši, ki so v nedeljo igrali v deželni pokalu in ne pričakovano izgubili proti moštvu Opicine Supercaffè, bodo torej drevi pred novo in težko preizkušnjo. San Giovanni je namreč nesporen favorit za zmago, saj je na tem turnirju zasluženoma premagal oba svoja tekmeča (Breg in Kras). Poleg tega Svetoivančani nastopajo v prvenstvu za kar dve kategoriji višje od Bazovcev in je seveda zato tudi na dlani, da so v tem srečanju in na tem turnirju favoriti.

Za Bazovce bo vsekakor drevisnja tekma še kako koristna preizkušnja pred bližnjim pričetkom druge nogometne amaterske lige, v kateri naše

moštvo starta z neskritimi željami, da bi napredovalo v višjo kategorijo. Po drevisnjem velikem finalu pa bo nagrajevanje.

totocalcio

Brescia - Como	2
Campobasso - Benevento	1
Cesena - Cremonese	2
Empoli - Torino	2
Francavilla - Bologna	2
Genoa - Pistoiese	1
Inter - Avellino	1
Napoli - Fiorentina	X
Palermo - Atalanta	X
Roma - Lazio	1
Triestina - Milan	X
Udinese - Sampdoria	X
Verona - Ascoli	1

KVOTE

13 (2.052 dobitnikov) — 1.843.000 lir
12 (37.284 dobitnikov) — 101.000 lir

Nogometni turnir v Šempasu

Brežanom mali finale

FINALE ZA 3. MESTO
Breg — Mladost 1:1
(po 11-metrovkah 4:2)

BREG: Paniconi, Albertini, Tul, Lovriha, Olenik, Sternad, Zonta, Ferfolja, Jež, Perossa, Gerbec, Buffa, Grizoni, Kraljič in Paoli.

MLADOST: Bruni, Laković, Devetak, Marizza, Gergolet, Uljan, Karer Ferfolja, Kobal, De Lutti, Suligoi, Dario Frandolič, Luciano Frandolič, Gergolet, Gabriel Ferfolja.

V nedeljo sta se ekipi Brega in Mladosti v malem finalu turnirja pomerili za šempaski pokal. Tekma je bila zanimiva in na dokaj visoki tehnični ravni. Že v prvi minuti so Doberdobci imeli stoodstotno priložnost za gol, ko se je Ferfolja znašel sam pred vratarjem Paniconijem. Ta mu je z mojstrskim posegom odbil žogo v kot. Brežani so dobro reagirali, tako da so z lahkoto imeli igro v rokah. Na sredini igrišča (Ferfolja, Pe-

rossa in Jež) je bila očitna premoč Brežanov, ki bi z malo sreče prišli v vodstvo. Doberdobci so bili kljub temu nevarni v protinapadu, imeli so še nekaj dobrih priložnosti, katerih niso izkoristili. Kljub temu so prvi povedli, potem ko jim je sodnik dosodil dvomno 11-metrovko. Branilec Brega Tul je namreč zadel žogo in ne nasprotnikove noge? Tik pred koncem prvega polčasa so Doberdobci imeli še eno stoodstotno priložnost, potem ko stranski sodnik ni dosodil očitnega »offsidea«.

V drugem polčasu je bila igra še zlasti zaradi poprečne fizične kondicije igralcev počasnejša, kljub temu sta imeli obe ekipi priložnosti za gol. Brežani so remizirali z Zonto, ki je dobro izkoristil prosti strel izven kazenskega prostora. Pri stanju 1:1 se je tekma končala, tako da so bile potrebne 11-metrovke. Brežani so bili boljši in zasluženoma osvojili 3. mesto na turnirju. Na tekmi se je dobro izkazal vratar Paniconi, ki je z drznimi posegi večkrat rešil rezultat.

FINALE ZA 1. MESTO

Adria — Vodice 2:1 (1:1)

Za prvo mesto turnirja sta se spoprijeli Adria in domača ekipa Vodice. Tekma ni bila na visoki tehnični ravni, predvsem zaradi prekrškov na obeh straneh in zaradi slabega sojenja. Kljub temu so nogometaši Adrie zasluženoma zmagali in osvojili prvo mesto na turnirju. V vrstah Adrie je nastopal Bojan Kuzmin, ki je bil proglašen za najboljšega nogometaša turnirja. (I.T.)

NA PRIPRAVAH V RADENCIH

Jadranovi kadeti pridno trenirajo

Združena košarkarska kadetska ekipa Jadrana je včeraj pričela s treningi v Radencih. Nameščeni so v hotelu Radin in imajo idealne pogoje za delo (telovadnico, igrišče na odprtem, kabinet, bazen, trim steze itd.). Vsi igralci se odlično počutijo in trdno garajo pod vodstvom trenerjev Rasenija in Krečiča.

Na 43. atletskih balkanskih igrah

»Plavi« razočarali

ATENE — Z zmago Bolgarije v obeh ekipnih konkurencah so se v Atenah končale 43. atletske balkanske igre. Jugoslavija se je tako med ženskami, kot med moškimi uvrstila na tretje mesto.

V tretjem dnevu se je med Jugoslovani znova izkazal sprinter Mladen Nikolić, ki je po zmagi na 100 m osvojil še tek na 200 m. Zopet je tudi postavil nov jugoslovanski rekord in sicer v času 20"74, kar je dve stotinki manj, kot čas rekordnega teka željka Knapica, ki pa je bil v Atenah tretji. Kolajne sta v tretjem dnevu Jugoslaviji priborila še Vukičević (drugi na 110 m z ovirami) in Kranjčeva (tretja na 200 m).

Kakorkoli že, jugoslovanski atleti niso na balkanskih igrah še nikoli osvojili tako malo kolajn kot letos.

Molinari svetovni prvak

Z drugim mestom, ki ga je osvojil na VN ZRN v Münchnu, je Italijan

Renato Molinari že predčasno svetovni prvak formule ena v motonavtiki. Dirko je osvojil Barry Woods, ki je na skupni lestvici za SP drugi.

Sodniki A in B lige v Trstu

Petdeset delegatov, 80 stranskih in 41 glavnih sodnikov A in B lige bo od danes naprej imelo v Trstu svoj vsakoletni shod, na katerem bodo opravili zdravniški pregled in vrsto psihofizičnih testov ter bodo imeli vrsto praktičnih demonstracij. Njim se bo jutri pridružil še 36 kapetanov profesionalnih moštev, ki se bodo na posvetu srečali s sodniki v Grljanu. Sestanka se bo udeležil tudi predsednik nogometne zveze Antonio Matarrese.

V petek bodo v Trstu tudi izžrebali sodnike za prvo kolo A in B lige.

Nogometni turnir v Stražicah

Juventini drugo mesto

Juventina — Torreeanese 0:2 (0:1)

JUVENTINA: Jug (Di Dionisio), Šturm, Travagin, Medeat, Cizzolini, Costa, Visintin (Cingerli), Panico, Niti, Lauri, Nanut (Russo).

Juventina je v Stražicah osvojila drugo mesto na turnirju, ki sta se ga poleg dveh finalistov udeležili še postavi Azzurre in Podgore (le-ti so zmagali z 2:1 v malem finalu). Visintinovi varovanci so proti furlanski ekipi, ki igra v 2. AL, pokazali zadovoljivo igranje, čeprav so s pripravi prišli le pred dvema tednoma. To velja predvsem za drugi polčas, ko so šandrežci od blizu ogrožali gostujočo obrambo, v želji, da bi dosegli izenačenje. Kot pa se večkrat v takih priložnostih zgodi, je Torreeanese podvojila in zapečatila rezultat.

Trener Visintin pa bo že v nedeljo imel novo priložnost, da preveri stvar-

nost v ekipi, saj se bodo šandrežci, skupaj s Sovodenjci udeležili turnirja v Podgori, kjer bo poleg domače ekipe nastopila še mladinska postava Gorizije. (P.R.)

totip

1. — 1. Ania	1
2. — 2. Village Kitchen	2
3. — 1. Agnocasto	1
4. — 2. Special Store	1
5. — 1. Quilati	1
6. — 2. Tomas	X
7. — 1. Ziridi	1
8. — 2. Bulawayo	2
9. — 1. Delmans	2
10. — 2. Dornach	1
11. — 1. Sabana Grande	1
12. — 2. Alakan Gold	2

KVOTE

12 (31 dobitnikov) — 6.294.000 lir
11 (435 dobitnikov) — 430.000 lir
10 (4.611 dobitnikov) — 40.000 lir

V drugo kolo deželnega nogometnega pokala le ena naša enajsterica

Šest zadetkov kriške Vesne

Vesna — S. Anna 6:0 (4:0)

STRELCI: v 17. min. Pertan, 21. min. Verbič, 31. min. Kostnapfl, v 33. min. Fabio Candotti iz 11-metrovke, v 76. min. Kostnapfl, v 83. min. Robert Candotti.

VESNA: Savarin, od 46. min. Perossa, Somma, Basiaco, Verbič, Penco, Fabio Candotti, Sedmak, Potasso (od 77. min. Robert Candotti), Kostnapfl, Jerman, Pertan.

Kriška Vesna je v nedeljo na domačih tleh visoko premagala ekipo od S. Anne. Že od vsega začetka je bila vidna premoč domačinov, ki so igrali zelo organizirano, tako da so bili pri akcijah soudeleženi prav vsi igralci. Priložnosti za zadetek ni manjkalo, saj so si akcije nepretrgoma sledile. Treba je bilo zato počakati samo na uvodni zadetek, ki je ponavadi najtežje dosegljiv. To je v nedeljo uspelo Pertanu, ki je prvič

uradno oblekel dres Vesne. Streljal je namreč s skrajne desne strani igrišča, tako da je žoga v loku obšla vratarja ter obstala na dnu mreže. Drugi zadetek je dosegel Verbič, potem ko si je izmenjal žogo s Potassom in silovito poslal žogo v mrežo. Zadetki so si nato sledili, saj je bil ekipni aparat Vesne že tako dobro uigran, da so vsi zadetki povsem upravičeni.

Vesna je tokrat precej solidno igrala v obrambi in pa na sredini igrišča, kjer je na inteligenten način ustvarjala še kako učinkovite akcije. En zadetek so Križani dosegli po zaslugi Fabia Candottija, ki je kot običajno uspešno izvedel 11-metrovko. Vrsto zadetkov je zaključil mladi in perspektivni Robert Candotti, ki je po osebni akciji z lepim strelom premagal nasprotnikovega vratarja in tako navdušil zveste kriške navijače. (Andrej)

Zarja — Op. Supercaffè 0:1 (0:0)

ZARJA: Racman, Gotti, Tognetti, Franco, Borelli, Grgič (v 77. min. Žagar), Zeugna, Bonn, Piscanc, Damjan Fonda, Sossi.

STRELEC: v 47. min. Grgič (avtogol).

Bazovski nogometaši so se že v drugem kolu neslavno poslovili od deželnega pokala, saj so izgubili proti enajsterici, ki igra v nižji ligi. Kljub porazu pa so Zarjani zaigrali dokaj dobro in bi z malo športne sreče brez velikih težav lahko odnesli ves izkupiček. Toda prevečkrat so si nerodno zapravlili nekaj ugodnih priložnosti, nato pa so v začetnih minutah drugega polčasa nesrečno zatresli lastno mrežo.

Do konca tekme pa jim ni uspelo najti pravega orožja, da bi stanje vsaj izenačili. (Big)

Posnetek z nedeljskega nogometnega srečanja v Bazovici, kjer je Opicina Supercaffè nepričakovano premagala domačo Zarjo.

V finalu so naše odbojkarice premagale lanske zmagovalke Nove Gorice

Združeni ekipi Meblo turnir Bazoviških žrtev

Ženska združena odbojkarica ekipa Mebla je z zmago na turnirju SZ Sloga za pokal Bazoviških žrtev nad vse spodbudno pričela svojo drugo sezono obstoja. Dekleta trenerja Drasiča so v finalu za 1. mesto po lepem in izenačenem boju premagale lanske zmagovalke Nove Gorice, ki so kljub izpadu iz prve jugoslovanske lige in pomladitvi postave, dokazale, da so še vedno trd oreh za vsakogar. Z zmago je Meblo prva ekipa, ki svoje ime med zmagovalce tega turnirja in prejelo v last prehodni pokal Bazoviških žrtev.

V finalu za 3. mesto je ravenški Fužinar po pričakovanju premagal Slogo.

FUŽINAR - SLOGA 3:0
(15:6, 15:6, 15:6)

FUŽINAR: Tampa, Jurač, Goltnik, Godec, Stemarnik, G. in S. Lorber, Gosečnik, Kasper, A. in J. Bavše, Pečnik in Azin.

SLOGA: M., A. in T. Križmančič, Malalan, A. in E. Adam, Kokorovec, Drnovšek, S. in V. Vidali.

Kljub gladkemu porazu Sloga ni razočarala. Objektivno močnejšemu nasprotniku, ki letos bolj ali manj odkrito računa na povratek v prvo ligo, je nudila močan odpor v začetku in do sredine vseh treh setov. Še zlasti je tokrat deloval sprejem servisa, tako da je bila pot Fužinarja do zmage težja, kot bi bilo mogoče sklepati iz izidov posameznih setov.

MEBLO - NOVA GORICA 3:2
(15:9, 8:15, 15:5, 11:15, 15:13)

MEBLO: V. Legiša, Maver, Gadžo, Kralj, Slavec, Zergol, M. in N. Grgič. NOVA GORICA: Vidič, Vodopivec, Bukovec, Birska, Bratovič, Bratuž, Merljak, Pahor, Karnel, Gregorič, Sibau.

Finalni boj, ki so ga zaradi slabega vremena odigrali v telovadnici pri Banih in ki si ga je ogledalo lepo število ljubiteljev odbojke, je trajal skoraj dve uri. Čeprav sta obe ekipi še neigrani smole bili priča razburljivemu dvoboju, ki se je še zlasti razvil v zadnjem setu. Največ pričakovanja je prav gotovo vladalo za vrstni nastop Zagrebčanke Alice Gadžo v dresu Mebla. Lahko rečemo, da je popolnoma zadovoljiva in dokazala, da bo ekipi še kako ko-

ristna, ne le v napadu, kjer učinkovito izkorišča dejstvo, da je levičarka, temveč tudi v obrambi in sprejemu, ki je skoraj nepogrešljiv. To, da so jo po končanem turnirju nagradili za najboljšo igralko, samo še potrjuje nadvse ugoden utis, ki ga je zapustila. Meblo je skoraj celo tekmo igral v postavi Mira Grgič podajačica, Vida Legiša univerzalka, Kralj in Maver krili, Gadžo in Slavec centra. Med vsemi je poleg Gadžove izstopala tudi Brežanka Ksenija Slavec, ki ji igranje na nekoliko višji ravni kot doslej, zaenkrat ne povzroča težav.

Po finalni tekmi je bilo na vrsti bogato nagrajevanje, zbrali pa smo tudi nekaj mnenj.

Franko Drasič, trener Mebla: »Z nastopom svoje ekipe sem zadovoljen glede na to, da sploh še nismo pripravljeni. Dogovorili smo se za enostaven način igre z visokimi po-

dajami, da bi se izognili napakam, ki izvirajo iz medsebojnega nepoznavanja. Zame je bila tekma le test in v tem pogledu sem dobil koristna navodila za nadaljnje delo. Izboljšati moramo zlasti servis, v bodoče pa moramo težiti k temu, da bo naša igra v napadu hitrejša.«

Alico Dadžo smo vprašali, ali je s svojim krstnim nastopom pri Meblu zadovoljna: »Bila sem vsekakor premalo izkoriščena, drugače sem kar zadovoljna. Imamo še dovolj časa, da se uigramo, saj je v ekipi dosti novih igralk, moramo pa seveda izdelati več napadalnih kombinacij. Prvi vtis je vsekakor dober.«

ZLATA KNJIGA

1980 Koper
1981 Koper
1982 Fužinar
1983 Nova Gorica
1984 Meblo

7. seminar italijansko-jugoslovanskih študijev o košarki

Prireditve kot zgled dobrih prijateljskih odnosov

»Da je tudi letošnja manifestacija tako dobro uspela, se moramo zahvaliti organizatorju, predvsem pa vam mladim športnikom in športnicam, ki ste zopet dokazali, da je šport predvsem sredstvo za navezovanje novih prijateljstev. In v duhu prijateljstva se je gotovo odvijala tudi ta prireditve, ki je povsem dosegla svoj cilj in moja želja je, da bi se naprej nadaljevali po tej poti.« je na skupnem kosu na Gradu sv. Justa dejal udeležencem 7. seminarja italijansko-jugoslovanskih študijev o košarki deželni delegat CONI Enzo Civelli.

Odbornik tržaške letovišarske ustanove Galliano Donadel je kot Civelli potrdil, da so podobne prireditve izredno koristne za medsebojno spoznavanje predvsem mladine dveh sosednjih držav, obenem pa tudi dejal, da je bilo letos le nekoliko preveč »agonizma« na igrišču.

»Tudi kanček agonizma na košarkarskih tekmah ne škodi,« je pripomnil predsednik deželne košarkarske zveze Norino Jacobucci. »Dodal bi celo to, da smo bili letos priča kakovostnejšim tekmam, kar tudi kaže, da se z mladimi tako v sosedni Jugoslaviji kot pri nas bolje dela.«

»Prireditve je povsem dosegla svoj cilj. Zbližala je mladino sosednjih mest severnega Jadrana. Preživeli smo tu pri vas dva nepozabna dneva. Upam, da bomo tudi mi prihodnje leto na Reki kos nalogi in da bomo mladim športnikom in športnicam priredili takšen sprejem in bivanje,« je dejal sekretar zveze telesnokulturnih organizacij Reke Lučano Sušan, ki je bil še pred nekaj leti eden najboljših srednjeprogašev v Evropi.

»Lahko smo ponosni, da naši dve državi iz leta v leto izboljšujeta prijateljske stike. In da je to res, ste

Nekoliko daljši pogovor pa smo imeli s trenerjem Nove Gorice Ivanom Kovačičem, ki je dober poznavalec odbojke z obeh strani meje. Najprej smo ga vprašali, nam naj kaj pove o svoji ekipi.

»Kateri so vaši letošnji cilji?«
»Predvsem kaliti mlade igralke in s čimboljšo igro doseči sredino lestvice, saj bo konkurenca v drugi ligi zelo izenačena.«

»Vaše mnenje o Meblu...«
»Pot združevanja, ki ste jo izbrali v zamejstvu, je edina pravilna, saj en sam klub ne more doseči tako dobrih rezultatov. Letošnje okrepitve so za ekipo zelo pomembne, zlasti mala podajačica (Mira Grgič op. ur.), ekipa pa je na mreži zelo močna.«

»V soboto ste v kvalifikacijah igrali s Friulexportom. Katera je vaša ocena o združenju mladinski ekipi?«

dokazali tudi vi mladi udeleženci na tej prireditvi, ki je po mojem povsem uspela. Na svidenje na Reki,« je dejal predsednik reške košarkarske zveze Nevio Baccarini.

»Ime smo sicer nekaj težav s prevozi, ker so bile tekme na dveh različnih koncih. Vseeno pa smo zadovoljni, saj smo tako lahko spoznali tudi dve slovenski vasi kot Dolino in Zgonik,« nam je dejal znani reški košarkarski delavec Srdoč.

To so bili le nekateri vtisi predstavnikov delegacij petih mest severnega Jadrana, ki so se udeležili letošnjega 7. seminarja. V okviru te prireditve so odigrali tudi osem prijateljskih košarkarskih tekem, v katerih so bili med moškimi uspešnejši italijanski igralci, pri ženskah pa so bile spretnje jugoslovanske predstavnice.

V moški mladinski reprezentanci Trsta sta igrala tudi dva Borova košar-

»Izredno me je presenetila. Opazno je načrtno delo, ki se odraža v kvaliteti igre, tako s hitrostjo kombinacij na mreži, kot v polju. Ogromno je tudi gibanja.«

Naj ob koncu omenimo še, da je bila za najbolj perspektivno igralko imenovana mlada članica Nove Gorice Patricija Gukovec (letnik 1969).

V okviru proslav ob obletnici uboja Bazoviških žrtev je planinski odsek SZ Sloga priredil pohod, ki je kljub nenaklonjenemu vremenu zelo uspel, saj se ga je udeležilo lepo število ljudi, ki so v dobrem tempu prepešali progo od Bazovice do Jezera, naprej ob robu Glinščice, mimo Drage in Peska ter po pokrajinski cesti do Gročane, nato pa po poljskih poteh do vrha Kokoši s ciljem pred spomenikom na bazoviški gmajni. Udeleženci štirih spominskih pohodov so prejeli srebrno značko, udeleženci dveh pa bronasto. (ak)

Atletski memorial »Cadelli«

Uspešen nastop borovk

V soboto popoldne je bil na tržaškem stadionu »Pino Grezar« atletski memorial »Cadelli«, ki ga je organiziralo športno društvo San Giacomo. Tekmovanje je bilo namenjeno kadetom in kadetinjam.

Udeležba mladih atletov in atletinj je bila zelo številna in naši predstavniki so dosegli nekaj zelo dobrih uvrstitev. Najboljši čas je dosegla borovka Tanja Kalc na 80 m z ovirami z 12'4 in s tem izboljšala osebni rekord in tudi zmagala, izkazala pa se je tudi Carmen Natural, ki je bila s 13'9 tretja. Pohvaliti velja še Bavčarjevo na 600 m, ki je s časom 1'55'0 prav tako osvojila tretje mesto, dobro pa so se borile tudi druge naše tekmovalke.

IZIDI

KADETINJE

80 m z ovirami: 1. Kalc (Bor Inf.) 12,4; 3. Natural (Bor Inf.) 14'1; 80 m: 3. Kalc (Bor Inf.) 10'7; Pavletič (Bor Inf.) 11'5; Krmec (Bor Inf.)

11'6; Pilat (Bor Inf.) 11'9; Natural (Bor Inf.) 12'1; 600 m: 3. Bavčar (Bor Inf.) 1'55'0; Skok v daljino: 10. Pilat (Bor Inf.) 3,50 m.

Danes in jutri bo v Trstu deželno prvenstvo posameznikov za kadete in naraščajnike, v sredo in četrtek pa v Sacileju za kadetinke in naraščajnice. Tu bo deželni odbor FIDAL določil atlete in atletinje, ki se bodo udeležili državnega prvenstva v Riccioneju, ki bo 21., 22. in 23. septembra in kandidate za reprezentanco »under 15«, ki bo nastopala 21. in 22. septembra v Celovcu, kjer bo troboj »Alpe Adria«. Tega troboja se bodo udeležili tudi atleti in atletinje Korošec in Slovenije. Med kandidati so nekateri že določeni. Tanja Kalc se bo udeležila državnega prvenstva v 80 m z ovirami in v štafeti 4x100 m. Troboja v Celovcu pa se bosta udeležili Veronika Gerdol in Mitja Možina.

A. LASTIČ

Na mednarodnem tekmovanju v Domžalah

Uspeh rolkarjev Devina in Mladine

V nedeljo je v Domžalah pri Ljubljani SK Ihan priredil propagandno tekmovanje v rolkanju. Tekmovanja se je udeležilo 51 rolkarjev iz osmih društev iz Jugoslavije, Italije in Avstrije, med njimi tudi devet Devincev in dva rolkarja iz SD Mladina. Tuji tokrat so Devincev dosegli dobre uvrstitve. Najprej moramo pohvaliti najmlajše, ki so bili izvrstni in so proti starejšim tekmeceem tekli odlično. Tako je bil pri mlajših pionirjih (letnik 73 in mlajši) Andrej Legiša 5, Erik Iori 6. in David Širca 7. Mlajši pionirji so morali preteči 2.200 m.

V kategoriji starejših pionirjev (letnik 70 - 72) je bila progla dolga 4.400 m in Andrej Antonič je pristal na odličnem drugem mestu. Prvo mesto mu je ušlo le za skromnih 19". Ervin Iori je zabeležil 4. mesto in v isti kategoriji je bil še Rajko Zečević, kateri pa nas je razočaral z 8. mestom. V kategoriji starejših mladincev (letnik '65, '67) na 8.800 m dolgi progi, sta

naša rolkarja Aleksander Sosič in Elio Iori dobro tekla. Bika sta ves čas skupaj in tudi na cilj sta prispejala skoraj skupaj. Uvrstila sta se na 7. in 8. mesto. Najboljša uvrstitev Devincev pa pripada znanemu Oskarju De Ebnerju, ki je v kategoriji veteranov zasedel prvo mesto.

Dobri uvrstitvi sta zabeležila tudi rolkarja iz športnega društva Mladina. Prva odlična uvrstitev pripada Robertu Sardoč, ki je bila prva v kategoriji žensk, Gianniju Legiša (kategorija člani) pa je osvojil dobro 5. mesto.

IZIDI

Mlajši pionirji (letnik 1973 in mlajši) 2.200 m

1. Robi Gudlin (SK Ihan) 7'03"31; 5. Andrej Legiša (SK Devina) 8'35"69; 6. Erik Iori (SK Devina) 8'48"23; 7. David Širca (SK Devina) 11'16"52.

Starejši pionirji (letnik 1970 - 72) 4.400 m

1. Štarbek (SK Ihan) 11'10"63; 2. An-

drej Antonič (SK Devina) 11'29"01; 4. Ervin Iori (SK Devina) 12'14"44; 8. Rajko Zečević (SK Devina) 14'26"92.

Ženske 4.400 m

1. Roberta Sardoč (ŠD Mladina) 12'07"10.

Mlajši mladinci (letnik 1968 - 69) 5.500 m

1. Bojan Kovič (SK Ihan) 14'29"27.

Starejši mladinci (1965 - 67) 8.800 m

1. Marko Povirk (SK Ihan) 19'20"53; 7. Aleksander Sosič (SK Devina) 22'46"10; 8. Elio Iori (SK Devina) 22'46"20.

Kat. veteranov (1949 in starejši) 8.800 m

1. Oskar De Ebner (SK Devina) 22'51"30.

Člani (1950 - 64) 8.800 m

1. Maks Lahner (Šport Union) 18'33"44; 5. Gianni Legiša (ŠD Mladina) 19'29"40.

ELIO IORI

Nekaj vtisov z državnega prvenstva v minivolleyu

Velika propaganda za odbojko

Kot smo že poročali se je prejšnji petek v Sieni zaključilo 6. državno prvenstvo v mini odbojki. Manifestacija je bila le propagandističnega značaja, organizator pa je ob zaključku neuradno objavil tudi končno lestvico. Da bi poudarili netekmovalni značaj prireditve pa so vse trojke prejele enake nagrade. Nagrajevanje je bilo na znanem trgu, kjer vsako leto prireja tudi konjsko dirko »Pa'io di Siena«. Tudi igrišča so bila razmeščena po trgih in ulicah starega srednjeveškega mesta, tako da so za miniodbojkarje navajali turisti s celega sveta. Tekmovanja se je udeležilo 96 ekip (48 moških in 48 ženskih) s skupno 384 mladimi odbojkarji in odbojkaricami. Tržaško in goriško pokrajino sta v Sieni zastopala Sloga in Val, ki sta nastopila v moški konkurenci.

Obe slovenski ekipi sta prijetno presenetili. Val se je uvrstila na 23. mesto (odigral je 9 tekem in štirikrat zmagal, enkrat pa remiziral), Sloga pa je

pristala na 43. mestu (s tremi zmagami in šestimi porazi). Obe ekipi sta povsem zadovoljili, če upoštevamo, da sta pričeli gojiti moško mini odbojko šele pred enim letom.

Trener Vala Ivan Markič je o prireditvi dejal tole: »Takih manifestacij v Jugoslaviji ni, zato je bila udeležba na tem prvenstvu prvo srečanje s tekmovalno obliko mini odbojke, ki pa je za propagando odbojke zelo koristna. Ni pa vedno pravilna. V igri najdemo celo vrsto tehničnih nepravilnosti v primerjavi z »normalno« odbojko (mreža, način servisa, rotacija), kar utegne celo škodovati. Najbolj škodljiva je prav rotacija. Kar se samega turnirja tiče pa bi dejal, da se mi ne zdi pravilno, da nastopa društvo z imenom pokrajine, katero predstavlja.«

Spremljevalka Sloge Valentina Vidali je prav tako mnenja, da je formula prvenstva za propagando in raz-

voj odbojke zelo koristna in da zelo privlači mlade odbojkarje. »Čeprav končni izid ni najpomembnejši cilj, pa se ne strinjam, da cona obrambe ni ločena od cone napada, kar daje visokim igralcem možnost, da izkoristijo svojo višino ob mreži. O organizaciji turnirja pa bi dejala, da je bila zelo dobra: otroci so uživali v igranju med temi starodavnimi stavbami,« je še dejala Slogina spremljevalka.

Nazadnje je svoje mnenje povedal še 12-letni goriški igralec Marko Volčič: »To je bilo moje prvo potovanje na kako prvenstvo; doslej nisem nikdar pomislil, da bi mi odbojka lahko dala možnost tridnevnega bivanja v Sieni, skupaj z vrstniki iz cele Italije. Zelo sem zadovoljen, ker sem odigral veliko tekem in spoznal veliko otrok, ki pa so nas večkrat čudno gledali, ker niso poznali našega jezika.«

Ivan Plesničar

obvestila

Jadralni klub Čupa

organizira v nedeljo, 16. t.m., jesensko društveno regato za kajutne jadnice. Start ob 11. uri pred sestlanskim zalivom. Nagrajevanje ob priliki društvenega večera, ki bo 19. oktobra. Vabljeni

Košarkarski odsek SZ Bor

obvešča, da bodo treningi za ekipe mladinskih kategorij potekali po naslednjem razporedu: propaganda (letnik 1972) vsak dan do vključno srede, ob 9. uri (trener Furlan), dečki (letnik 1971) in naraščajniki (letnik 1970) ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 15. uri (trener Vascotto).

Košarkarska sekcija

ŠD Breg

obvešča, da bodo treningi za minibasket ob torkih in petkih, ob 16. uri v občinski telovadnici v Dolini.

Gimnastična sekcija

ŠD Dom Gorica

vabi vse deklice (v poštev pridejo 7 in 8 let stare deklice), ki jih veseli

ritmika, da se udeležijo redne vadbe, ki se je pričela 3. septembra. Do pričetka šolskega leta bo vadba na spored vsak dan, od 16. do 18. ure, v telovadnici Kulturnega doma.

ZSSDI

obvešča, da bo do nadaljnjega urad ZSSDI v Trstu odprt v popoldanskih urah le ob torkih in četrkih od 16.30 do 20.00.

Nogometna sekcija ŠD Breg

obvešča, da so se v Dolini začeli treningi cicibanov in mlajših cicibanov. Vabimo fante, rojene v letih 1973, 1974, 1975 in 1976.

ŠD Sokol

sporoča, da bodo odbojkarji treningi za dekleta, rojena do leta 1972 in kasneje v ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 18. uri na odkritem igrišču Sokola v Nabrežini.

ŠD Primorje

obvešča, da so se pričeli treningi za mlade nogometaše, rojene v letih od 1970 do 1976. Treningi so vsak dan na proseškem igrišču ob 17. uri.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi: Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. vis. 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi: 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi: 550 lir beseda Ob praznikih povšek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST Trst: Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski dnevnik

11. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samša

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Neapeljski preiskovalci skušajo preprečiti »kamoristično vojno«

NEAPELJ — Agenti neapeljskega letečega oddelka so včeraj aretirali štiri osebe, ki so jih obtožili odgovornosti za umor kamorističnega kolovodje iz Forcelle Vincenza Avigliana in za dvojni umor bratov Giglio pri Secondiglianu.

Z včerajšnjimi aretacijami pa je kot kaže policiji uspelo prijeti za pravi konec niti, da bi lahko v prihodnjih dneh razvozlati zapleteni klopčič sedanje vojne med kamorističnimi klani. Vse se je začelo tiste tragične nedelje 26. avgusta, ko je v pravem pokolu izgubilo življenje 8 oseb v Torre Annunziati. Preiskovalci so si bili takoj na jasnem, da je to začetek vojne med kamorističnimi klani, ki skušajo prevzeti dediščino propadajočega Cutolovega »cesarstva« in klana »Nuova Famiglia«. Razsežnosti spopada so obenem dokazale, da

so interesi ogromni, za katere so kamoristični klani pripravljeni plačati najhujše žrtve. Pod vprašanjem je namreč trgovina z mamilami in druga tihotapska dejavnost neapeljske regije, poleg seveda že klasičnih področij kamoristične dejavnosti.

V zapletenih kamorističnih zavezništvih pa so preiskovalci le s težavo iskali vezne člene vseh umorov, ki so se sledili po pokolu v Torre Annunziati. Kot rečeno, pa so z včerajšnjimi aretacijami prišli na pravo sled. Glavna krivca za sedanjo »kamoristično vojno« sta klana »Forcellianov«, ki jih vodi Luigi Giuliano, in »Capitonov«, ki jih vodi bratje Russo. Vsekakor pa preiskovalci pripominjajo, da so uspehi proti kamori kratkotrajni, saj z onesposobitvijo enega klana, takoj prevzame njegovo mesto drugi.

Poplave na Tajskem

Poplave so v zadnjem času popolnoma paralizirale cele predele Tajske. Skupina oseb se je v skrajni sili zatekla na majhno ped zemlje (Telefoto AP)

Medvedje pravice

WEST GLACIER (ZDA) — Medveda, ki je ranil dva turista, medtem ko sta hotela nabrati nekaj jagod v ameriškem naravnem parku Glacier, oblasti ne bodo »preganjale«, ker se je žival obnašala povsem naravno, ko je želela zaščititi svoj vir prehrane.

Zgodba pa je naslednja: medved »grizzly« je moškega in žensko napadel proti večeru, ko sta prišla do območja, preplavljenega s sladkim jagodiščem. Medved ju je nekaj časa opazoval, nabiralca pa ga nista zaznala, vse dokler se ju je lotil. Uspela sta mu zbežati in splezati na drevo, orjak pa ju je zbežal z njega in ju izmenično premikastil.

Turista sta jo k sreči odnesla brez hujših poškodb, opis, ki sta ga dala preiskovalcem pa vsekakor ne bi zadostoval, če bi le-ti želeli izslediti storilca in ga »pravično« kaznovati. Kot rečeno pa se to ne bo zgodilo, saj je žival le poslušala svoj naravni nagon in ubranila letos bolj slabo rodne jagode pred nepoklicanimi požrešneži.

Kako se bomo ogrevali pozimi?

RIM — Čeprav se poletje komaj počasi izteka, Italijani že mislijo na zimski čas, pa čeprav le v statistikah. Tako je izredno zanimiva raziskava, ki jo je opravilo Državno združenje potrošnikov o raznih sistemih ogrevanja, ki ga uporabljajo v Italiji v zimskih mesecih. Tako je presenetljivo na prvem mestu ogrevanje s plinskim oljem, saj na ta način pozimi kuri približno tretjina vseh Italijanov. Na drugem mestu uporabe goriva je spet presenečenje: približno dvaindvajset odstotkov Italijanov namreč še vedno kuri s pečmi na drva ali na premog. Plinsko ogrevanje se z odstotkom manj nahaja na tretjem mestu »toplotne lestvice«, medtem ko je iz te raziskave razvidno, da

ljudje vse bolj opuščajo električno kurjavo, ta sistem namreč uporablja le šest odstotkov Italijanov.

Ena izmed največjih novosti v »tekmi proti mrazu« pa je uporaba električne odeje ali »termofora«. Samo v lanskem letu so namreč v Italiji prodali približno 700 tisoč teh električnih odej, letos pa predvidevajo, da jih bodo prodali še mnogo več. Glavna odlika tega novega sistema zimskega ogrevanja je prav gotovo smešno nizka cena porabe energije: osem ur uporabe »termofora« stane potrošnika le 70 lir! Vendar pa Državno združenje potrošnikov opozarja kupce, naj kupujejo le tiste odeje, ki so označene z zaščitnim znakom »IMO« ministrstva za industrijo.

BRIXEN — »Kultura odpadkov« ali reciklaža odpadnih materialov, predstavlja v Italiji posel, vreden od dveh do treh milijard lir: na tako vsoto namreč ocenjujejo potencialno vrednost surovin, vsebovanih v odpadnem materialu.

Izhajajoč iz predpostavke o vse večji občutljivosti javnosti do možnosti, ki jih ponujajo »rudniki rabljenega materiala« in upoštevajoč raven sodobne tehnologije, je kaj lahko priti do zaključka, da gre pravzaprav za čisto spodoben posel. V začetku letošnjega leta je na tej osnovi nastala »joint venture« med

Tudi v Italiji skušajo nadoknaditi zamujeno

Ponovna uporaba odpadnega materiala

rudniško družbo SAMIM iz skupine ENI in družbo TONOLLI iz pristanišča Marghera: ustanovili sta družbo SAMETON, specializirano za reciklažo nečistotnih kovin. Gre za velikana tega novega sektorja, saj razpolaga s kapitalom, ki presega 250 milijard lir in zaposluje tri tisoč oseb, porazdeljenih po devetih različnih obra-

tih. Sedanji letni promet dosega 500 milijard lir, v bližnji prihodnosti pa bo po predvidevanjih krepko presegel tisočico zvečenih milijard. Po razsežnosti in raznolikosti kovin, ki jih obdeluje na visokem tehnološkem postopku, je SAMETON ena največjih tovrstnih družb na svetu.

Vprašanje reciklaže nečistotnih ko-

vin so posebej obravnavali na simpoziju »Okolje in naravno bogastvo«, ki ga je padovska univerza priredila v svojem poletnem središču v Brixnu. Med referenti so bili tudi predstavniki družb SAMIM, TONOLLI in drugih, ki delujejo na tem področju, kot na primer SAVA, pa tudi raziskovalci in strokovnjaki.

Poudarili so vse večji pomen reciklaže surovin zlasti za Italijo, ki ne razpolaga z velikimi naravnimi bogastvi in zlasti ne s kovinskimi rudninami. Nova industrija »odpadkov« pa povrh krči porabo nafte, saj občutno prispeva k energetskemu varčevanju: energija, ki je potrebna za reciklažo, je bistveno manjša od tiste, ki je porabimo za predelavo surovin.

K prihranku surovin in energije pa gre prističi še eno, prav tako dragoceno prednost reciklaže: pomaga pri omejevanju ali celo odstranjevanju onesnaženosti okolja.

JACK LONDON: Klic divjine

(13.)

Ozka meja med praznoverjem in goljufijo Sla po lahkem dobičku glavni zli duh Afrike

DAKAR — V sugestivni tradicionalni Afriki je še vedno živo prepričanje, da je človekovo življenje povsem odvisno od »borbe duhov«. Vsakega posameznika ščitijo njegovi predniki in, seveda, tudi čudodelni »gri-gri«, amulet, ki odganja zlo.

Čeprav so v veliki meri islamizirani ali pokrščeni, zahodni Afričani globoko v sebi še danes verjamejo v »djine«, dobre in zle duhove, s katerimi se uspešno sporazumevajo le čarovniki. Toda, poleg uradnih, posvečenih vrhov, je vse več tudi prevarantov, ki obilo zalagajo kronike lokalnih časopisov.

V Senegalju je ta trenutek v veliki modi razmnoževanje denarja, ki ga omogočajo dobri duhovi. Nekemu delavcu, povratniku iz Francije, se je na primer pripetilo, da je v želji po čim obilnejši pomnožitvi svojega imetja, porabil 15 milijonov težko prigaranih frankov (več kot 110 milijonov lir) za lažnega vrača in duha »samarusa«. V zameno je navižet dobil obljubo, da mu bo »samarus«, potem ko se bo prepričal, da je položil denar v dogovorjeni zabojček, omogočil postati najbogatejši človek v Afriki in živeti celih sto let.

V času »preizkušnje« (medtem je denar že izginil), je »samarus« hotel nesrečnika poročiti s »hudičevko«: Senegalec je moral pristati na ljubezenski sestanek v hotelski sobi in — da ne bi užival vrača in huda — vsaj potipati obline lepe »hudičevke«, za to priliko posebej plačane »lepotice noči«. Na ta način je polnih devet mesecev izpolnjeval vse želje in zapovedi »vrača« in »duha«, upajoč da končno postane milijarder. Ko je naposled izpolnil zadnjo nalogo in zaklal črno kozo z belo liso med rogovoma, je končno odprl zabojček, ki je namesto kupa denarja prazen zazeval vanj... Sedaj skesano čaka na izide sodne preiskave.

Medtem ko je o tovrstnih prevarantih vse jasno, je manj razumljivo, a prav tako resnično, da se tudi nekateri naravni pojavi še danes pojasnjujejo z jezo duhov. Zadnji primer opisuje dnevnik Slonokoščene obale, kjer je znano, da morje v tej in v nekaterih drugih deželah Gvinejskega zaliva v času velikih plim razjede obalo. Za mnoge lahkoverneže je to znak, da so duhovi besni, ker jih nihče več ne spoštuje, ne daruje žrtev, kljub temu da morje intenzivno močno izkorišča. Za druge spet pomeni, da je ocean razjarjen, ker je priča moralnemu in gmotnemu propadanju: v morje končajo številne žrtve zločinov, na njegovih obalah pa se dogajajo vse mogoče vrste zla.

List ugotavlja, da je čudno, ker se na koncu vsi obračajo na oblasti, ne pa na vrače, ki so kvalificirani za sporazumevanje z duhovi. Toda, z duhovi ali brez njih, morje neustavljivo napreduje in marsikje načenja delo človeških rok. Med Togom in Beninom so morali na primer zgraditi novo cesto, ker je staro vodo že močno ogrozila.

Če je v teh zgodbah najti katerega od duhov, potem je to gotovo »sredi« duh zaslužka, ki povzroča, da z obal izginjajo ogromne količine peska, v tem pa po mnenju strokovnjakov tiči razlog za rušenje ekološkega ravnotežja. Za ugotovitev pravih razlogov in preprečitev nadaljnje erozije pa je potrebno mnogo raziskovanja in — denarja. Glede na to, da ga duhovi ne razmnožujejo, pa so taka raziskovanja daleč predraga za dežele, ki jih tarejo še mnogo večji problemi kot je »jeza morskih duhov«.